

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel ss Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam BUDAPEST, SZOMBAT, 1907 NOVEMBER 23 75. szám

A Hir 75-ik száma:

Allamcsiny előtt

Az egyszakaszos javaslatot a parlamenti bizottságok elfogadták. Néppárti komédia

A tizennyolcadik

Justh György kilépett a függetlenségi kormánypártból

Potocsnyák

lemondott

Az elnökséért horvát képviselő elkotródott

Elhatározták

a kvótaemelést

Széll Kálmán indítványozta. Kossuth asszisztál

A házzsabályrevízió

Kossuth Ferenc agítál mellette. Csak egy ülészakra szeretné megcsinálni

Vita egy miniszteri kinevezésről

A Reichsrathban egy szociálista indítványára kimondták, hogy vitát nyitnak Abrahamovicz lengyel miniszter kinevezéséről

KOSSUTH

a kisiparosok ellen

Rendelettel játsza ki a betegségyelőző törvényt

Fegyencek

merényletterve

Dinamit a kolozsvári vonat alatt

A háziurak adója

Betörők

a csapdában

Titkolózik a rendőrség

Pénzügyi válság

Bulgáriában

Nyolc riport

Távirat. telefon

A Ház lelkiismerete

Fogvacogva áll a képviselőház az egyszakaszos törvényjavaslat előtt, amely má-tól fogva hatályon kívül helyezi az egész magyar törvényt. Az egyszemű szörny — maga a kis törvény — fensőségteljes vigyorgással fekszik a Ház előkelő asztalán. Ha öntudata volna, igen elmulatna a reszkető térdeken, a hebegő nyelveken, amelyek körülveszik. Hogy fél mindenki! Legjobban maga a kormány, amely ijeszt és mert közöttük van mégis az az egy-két okos ember, aki tudja, mi történt: az eddigi magyar törvényhozás, a rendi- és népképviselői országgyűlések egy tollvonással, egy szakaszszal, egy vakmerő és végzetes örültséggel megsemmisítették. Mért kellett, hogy így legyen? A pesszimista államférfiu kiábrándult hanggal mondja:

— Ausztriával és a dinasztával való erőpróbákban megmérteünk, gyengéknek találtattunk és ez a törvényjavaslat a béka, a melyet le kel nyelnünk — büntetéképpen. Az utolsó béka, most már mindegy, egygyel több, vagy kevesebb!

* * *

Nagyobb megaláztatás a nemzetet nem érte még soha, mint anno ez évben, amikor a függetlenségi párt mint többség — ime — kormányoz. Milyen többség és hogy kormányoz? Fogvacogva, megszegyenülve, hasmánt csuszva és monologizálva. Soha annyi hangosan gondolkodó nem járt még a Ház folyosóján, mint éppen ma délelőtt. Nem éppen nyílt, de azért átlátszó homlokokon át lehetett látni a meditálást:

— Most már megérett a kérdés: kilépjek-e?

Minden azt parancsolja, hogy kilépjek. Ugy érzem, nem vagyok becsületes ember, ha bennmaradok. Olyan vagyok, mint egy közönséges borhamisító: tokaji cédulával pécsi szüretlen vizet árulok. Meddig csalom még választóimat, akik függetlenséginek választottak meg, de ime a párt, amelynek kebelében tartózkodom: pecsovicssabb a pecsovicssnál. A nemzeti hadsereg katonájának toborzottak és én egész világosan látom, hogy a törzskarunk egy kis árulást követ el: a nemzet ellen vezérli a nemzeti hadsereget. A totyakos táborkar azt mondja, ez stratégiai és taktikai, de én — sőt a legkisebb gyerek is — látja, hogy ez árulás, a legjobb esetben —: örület. És nekem még rezoniroznom sem szabad, ha mozgolódunk — kinéznek, kidobnak, kikacagnak. A saszemű vezérlet mérgesen néz be a lelkembe, az akaratomba és hol mérgesen, hol szentimentálisan lobogtatja meg fölöttem a tábornoki süveg pávatollait . . . Oh, jaj nekem! Hogy kilépek-e? Lehet-e mást cselekednem?

Egyes ember ellen se voltam soha perfid és most az összesség, a haza ellen leszek az, ha bennmaradok. Az eszmét tönkretettük — jól van. Annak a haja még kinől, mint a Péri leányoké. De a durva anyagiakban rettenetesen ártunk minden ártatlan polgártársunknak. Hogy mint a romlott művaj, olyan puhák voltunk, ezt látták. Hogy mint a vaját — mint mást — oda lehet bennünket kenni, ahová akarnak: ez vitte az országot a csőd elé. Nem hogy pénzt adnánk, pénzt lopunk ki a választópolgárok zsebeiből és amikor rajtakapnak bennünket: a „könnyes“ orrunkat nemzetiszín lobogóval töröljük meg . . . Pfuj, hogy utálok magamat! Ki kell lépnem!

Tehát —: bennmaradok.

* * *

A hideg verejték kitör rajtuk, arcuk szégyene bőrbetegséggé változott, de azért maradnak a pártban, a többséggel és ha a kormány ma azzal a javaslattal lépne elő, hogy Kossuth hamvai vissza-expatriáltassanak —: ebből a javaslatból is törvényt csinálnának. Az elvekért, a hazát illető gondokért egy foga sem moccan meg ezeknek az uraknak, hanem van egy dolog, amelyért valamennyi összevacog. És ez az egy az, amelyet Andrassy a száraz pszichológus úgy eltalált:

— Vagy megszavazzák — gyorsan — a pátenssel való kormányzást, vagy hazamennek az urak, de mandátum nélkül!

És Andrassy komoly ember, nagyon is komolyan beszélt. Busuló juhászszá vált ma a magyar parlament, alig akadt néhány — mondjuk tíz vagy husz — ember, akit puhára ne pároltak volna a hazafiu gondok és aki nem így gondolkodott volna:

— A haza veszélyben, vigyáznunk kell. A király nem ért tréfát, — úgy hazakerget bennünket, hogy no!

* * *

A parlamentárizmus mai bukásán nem sokan döbrentek meg. Megrémítette azonban őket az a gyerekes ijesztgetés, amelyet a király ajkára adnak:

— Nem a parlamentnek van szüksége más kormányra, hanem a kormánynak más parlamentre!

Vacogó foguak, ne rémüldözzetek: egy új választás ma lehetetlen, abba a felség is, a kormány is kevésbé mer belemenni, mint ti. Először is nincs pénzük. Még előbbször: tíz embert nem kapnak ma Magyarországon, aki a dinasztia és a kabinet programjával képviselővé lehetne. Annyi eszük nekik is van, hogy ilyen, a saját céljaikra alkalmas tömeget, mint ti vagy-

tok, nem kaphatnak. És ha a Lipótvárosban minden boltost és bankárt bárósitanak, akkor se lesz annyi pénzük, hogy titeket — bár töredékesen is — visszaválaszthassanak. Uj választás! Ez nem a jóslat kérdése, ez a bizonyosság: az ellenzék jönne be, az igazi ellenzék, a függetlenségi párt, — az igazi!

A komoly és a becsületes Andrassy tehát csak rémitget, de ő maga van megrémülve, hogy hová jutott. Sajna, ez nem is bukás többé. Ez más, ez több, ez az elzúllás.

*
* *

A többség meg fogja szavazni a magyar alkotmány ez egyszakaszos biztosítékát, mert Andrassy Gyula úgy állította be, hogy ez az! Végünk van, ha meg nem szavazzatik és élnünk lehet, ha meglesz. Meglesz, bár nincs a Házban tíz ember, aki vakmerő és szemérmetlen törvénysértést ne látna benne. Az egész Ház egyetemlegesen szédül az undortól és belemegy mindenbe, mert nem mer választói elé állani. Ha csak meg lehetne őket győzni, ha be lehetne nekik bizonyítani kézzelfoghatólag, hogy lehetnek ezuttal becsületesek, a nélkül, hogy becses személyüket valamely veszedelem fenyegetné!

Az egy szakaszba csak kettő bukhatik bele. Egy — az ország, kettő: a kormány. Ha a lelkiismeret, vagy csak az egyszerű okosság is feltámadna, az első még megmenekülhet. A Wekerle-kabinetnek azonban a mai napon mindenképpen elérkezett a tragikus, a szégyenletes vége.

Törvényjavaslat az 1790: III. törvényeik eltörléséről

I. §.

A trónra lépő örökös Király eme törvény értelmében hat hónap alatt köteles magát Magyarország határán belül törvényesen megkoronáztatni. A história bebizonyította, hogy ez teljesen fölösleges intézkedés. Így II. József császár sohasem koronáztatta meg magát, I. Ferenc József is tudott tizenkilenc esztendőig korona nélkül uralkodni a legutóbbi időben is akképpen uralkodott, mintha soha se lett volna korona a fején. A huszadik századbeli Magyarország többé középkori hályvának nem áldoz s Szent István Koronáját, a két Koronával egyetemben, a bécsi Schatzkammerbe Kebelezetetik be.

A képviselőház ülése. Azzal kezdődött a Ház mai ülése, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök felfedte a kormány lagujabb árulását: előterjesztette az egyszakaszos kiegyezésről szóló törvényjavaslatot. Justh Gyula elnökölt az ülés elején. Elnöklése alatt nyugodtan, lomhán folyt a horvátok galád obstrukciója. A tizenegyedik cikket tárgyalták. Valamennyi horvát felszólalt. Mikor már a tizedik felszólalásnál tartottak, az összes magyar képviselők tüntetőleg kivonultak a teremből. Az obstruáló horvát banda magára maradt; a nagy részvétlenségbe hamarosan belefutott a vita. A Ház egyszerű szavazással elfogadta az autonóm vámtarifa tizenegyedik szakaszát. Kis szünet után Návay Lajos foglalta el az elnöki széket. Az ő elnöklése alatt is tovább obstruáltak a horvát lázadók; közülök háromtól meg is vonta a szót az elnök. Holnap folytatják a tizenkettedik cikk tárgyalását.

Törvényjavaslat az aranybulla eltörléséről

I. §.

II. András híres törvényének, az 1222-ben hozott aranybullaának még érvényben levő harminc pontja egyenként és összesen véve eltörlötetik. El kellett volna már akkor törölni, amikor az 1687: IV. törvény-cikkkel a fegyveres ellenállási jog I. Lipót jó emlékezetű császáruk és királyunk kedvéért a Korpusz Juriszból kitöröltetett. Ezt a nagy nemzeti mulasztást pótolva: az áldozatkész utódok im itt teljesítik kötelességüket.

Wekerle — darabontkormányzó

Előterjesztette az egyszakaszos államcsinyt. A bizottságok azonnal tárgyalták és elfogadták. Bánffy tiltakozik, — a néppárt hasznot akar huzni

Harcra készül az ellenzék!

Otthonhagyta ma Wekerle hagyományos farizeus-mosolyát; komoly képpel, nagy gesztusokkal állt a képviselőház színe elé és beterjesztette az egyszakaszos szégyenparagrafust, melylyel a dicső nemzeti kormány megvetette a rendeletekkel való kormányzás alapját. Hogy nem hangzott el ma a parlament tagjainak harsány tiltakozása ez alkotmányellenes csiny ellen, az csak azért van, mert a függetlenségi párt erkölcsi fertőbe jutott s nem is tud belőle menekülni. Amit Wekerle előterjesztett, az a magyar tizenegyedik paragrafus! Minden becsületes, hazája érdekeit szíven viselő politikusnak sikra kell szállani, hogy ebből a gaz törvényjavaslatból törvény ne váljék. A kormány ki akarja játszani az alkotmányt, sutba dobja a parlamentárizmust és hogy teljesítse a bécsi udvar parancsát: a kiegyezési javaslatokat rendeleti uton akarja életbeléptetni. Ennél fölháborítóbb politikai kalózkodást nem látott még a világ. Közönséges ámitás, rut csalás az az állítás, mintha e javaslat nem sértene az alkotmányosság elvét. Dehogyan is nem! Persze, ne várja senki, hogy ezt Wekerle megvallja az országgyűlés termében, ellenkezőleg, mindent elkövet, hogy a gyáva és gyatra többséget félrevezesse és a maga aljas céljainak megnyerje.

Ha azt az utat, melyet Wekerle kijelölt, a nemzet elfogadja, akkor közel van az idő, mikor Ausztria egyszerűen bekebelezi Magyarországot. Pátensekkel akarnak most kormányozni a szabad, független, alkotmányos magyar államban. A támadást visszaverjük, mert nem tűrhetjük a kormány gyálatosságait. De méltó leckét kell adni azoknak, kik a nemzet alkotmányára orvul lecsaptak.

A szégyentörvény

A kormány korösszülötte, melyet Wekerle Sándor benyújtott a képviselőházban, így szól:

TÖRVÉNYJAVASLAT

az Ausztriával kötött némely gazdasági és pénzügyi megegyezés jóváhagyásáról.

A kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozása iránt, a kétszeres megadóztatások elkerülése, valamint az egyes adók körébe tartozó némely más ügy iránt, az államadósságok után a magyar szent korona országai által vállalt évi járulékra vonatkozó pótegyezmény iránt a magyar szent korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok, illetőleg ezek kormányai között 1907-ik évi október hó 8-ikán kötött szerződés, illetőleg egyezmény és pótegyezmény, nemkülönböztetve a vasuti fizletrendtartás hatályának további fentartásáról, valamint a mustra és mintatartalom ideiglenes szabályozásáról, a gőzhajózási szállítás használata után járó adónak megszüntetéséről szóló és 1907. október 16-án a képviselőház elé terjesztett 587. és 589. számú törvényjavaslatban foglalt határozmányok jóváhagyatnak s felhatalmaztatik a kormány, hogy azokat 1908. évi január 1-től kezdve hatályba léptethesse az alatt a feltétel alatt, hogy a jelen törvénnyel jóváhagyott

szerződés, egyezmény s illetőleg pótegyezmény iránt egyidejűleg a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban is megfelelő azonos jogszabályok emelkednek törvényerőre, nemkülönböztetve, hogy ugyanott a határvámjövödelmeknek a legelől megjelölt szerződés tartama alatt a közösi kiadásokra való fordítása iránt törvényes intézkedés tételik, felhatalmaztatván egyben a miniszterium, hogy a szerződés tartama alatt a határvámjövödelmet szintén a közösi kiadásokra fordíthassa.

Budapest, 1907. november hó 22.

Wekerle Sándor s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Megokolás

A törvényjavaslat megokolása — csupa hazugság, kertelés, szemenszedett ferdítés! — ezeket mondja: Az Ausztriával való közgazdasági viszonyaink szabályozatlanságából az ország közgazdaságra hártható nagy kár, amely szabályozatlanságot következményeiben beláthatlan módon súlyosbítaná az a körülmény, hogy az Osztrák-Magyar Bank szabadalma ez év végén önmagától megszűnnék, ha a bankszabadalomra vonatkozó 1899. évi XXXVII. törvényeik 8. szakaszában megállapított feltétel csakugyan bekövetkeznék, kötelességévé tette a kormánynak, hogy oly módról gondoskodjék, amelyen Ausztriával való közgazdasági viszonyaink oly törvényes(?) szabályozást nyernének, amely a jelzett károsodás bekövetkeztének útját állaná. Ezen az alapon elindulva, az előterjesztett javaslatban a szerződés, egyezmény, illetőleg pótegyezmény jóváhagyását, nemkülönböztetve a kiegyezéssel összefüggő két törvényjavaslat határozatainak jóváhagyását és az arra való felhatalmazást kéri a kormány, hogy ezeket a határozatokat 1908. január hó 1-étől kezdve hatályba léptethesse. Miután nemesak kívánatos, hanem az eddig mindig követett gyakorlatnak is az felel meg, hogy ily szerződést képező s törvény erejével bíró fontos intézkedések a törvénytárba forma szerint is beiktattassanak; miután továbbá az is kívánatos, hogy ezen javaslatok, habár szerződéses természetűekből folyólag részleteiben nem is változtathatók meg, de a végrehajtásuk és alkalmazásuk tekintetében felvilágosító s a különböző kívánalmakat kifejezésre juttató megvitatás alá vonathassanak; a beterjesztett javaslatok tárgyalása tovább folytatnák és a javaslatok ezek után a tárgyalások után, annak rendje szerint, forma szerint is beikkelyeztetnének. A kiegyezési javaslatok érdemi tekintetben a most előterjesztett javaslat törvényerőre emelkedése esetén tehát végleg elintéztetnének s csakis a forma szerinti becikkelyezés történnék meg későbbben. A tisztelettel előterjesztett javaslatot, amely habár alakilag a hasonló természetű ügyeknek szokásos elintézési módjától a jelzett rendkívüli parlamenti viszonyok miatt el is tér, az alkotmányosság minden követelményének megfelel, ugyanazért a kormány azt megnyugvással, de az ország közgazdasági érdekeire való hivatkozással teljes nyomatékkal is ajánlja a képviselőháznak elfogadásra.

A csürés-csavarás a közönséges rabuliztika, a mi ebben a megokolásban kifejezésre jut, senkit meg ne tévesszen. A törvények alattomos megkerülésére akar többséget kapni Wekerle Sándor. Hasztalan. A magyar ellenzék meg fogja mutatni, hogy vannak ebben az országban nyíltszívű, bátor, megvásárolhatatlan politikusok is.

Tárgyalják a szégyenparagrafust

I.

A közgazdasági bizottságban

Wekerle siet az áruházzal. A parlamentáris must fölragó, törvénytelen egy szakasz tárgyalásához már ma délben hozzáfogott a képviselőház közgazdasági bizottsága. A kormány nagy erővel vonult föl; ott voltak: *Wekerle, Kossuth, Apponyi, Darányi* miniszterek, *Popovics, Sztérynyi és Mezössy* államtitkárok. Megjelent báró *Bánffy Dezső* is, aki nem tagja a bizottságnak. *Bánffy* hevesen megtámadta a kormány gyalázatos tervét, de álláspontjával a mameluk-gárdában magára maradt. A néppárt ezuttal is kétszínű játékot üzött. Bár nincs az a bécsi szemét, amit ez a párt el ne takarítana, ma tüntetően kivonult a bizottságból, hogy azt a látszatot keltsse, mintha tiltakoznának az államcsíny ellen. Pedig ők lesznek az elsők, akik ezt a politikai gonosztettet is megszavazzák.

Fölösleges a vita

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter szólalt föl elsőnek. A vitát feleslegesnek tartja, mert a bizottság már elfogadta a kiegyezési javaslatokat. Ismétli, hogy jobb kiegyezést kötni nem lehetett. A horvátok pártütése lehetetlenné teszi a parlament munkáját, a kormánynak pedig meg kell óvni az ország érdekeit. A javaslat nem sért törvényt s megfelel az alkotmányjogi követeléseknek.

Bánffy indítványoz

Báró *Bánffy Dezső* mint vendég, indítványt nyújtott be és engedelmet kért, hogy azt megokolhassa. (A bizottság megadta a szót.) Komolynak tartja a helyzetet. Kényszerzubbonyba jutottunk, mert még tíz évig tünnünk kell a gazdasági közönséget. A mai kiegyezés rosszabb a *Bánffy-Badeni és Széll-Körber* kiegyezésénél. Az egyszakaszos javaslat közjogba ütköző, alkotmányosértő, veszedelmes precedens. Különbösen lehet újévig keresztülvinni ezt a javaslatot, mert a horvátok a Ház más oldaláról segítséget kapnak. Ezért a státuszkvó föntartását óhajtja és a következő indítványt teszi:

Mondja ki a képviselőház, hogy a magyar korona országainak a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok irányában való vám- és kereskedelmi viszonyait az 1908. január 1-től 1917. december 31-ig terjedő időre a jelenlegi állapot, vagyis a viszonyosság föntartása útján kívánja szabályoztatni, utasítja ennél fogva a magyar királyi kormányt, hogy az 1899. XXX. törvényűkkel intézkedési érvényének megfelelő kiterjesztése iránt mielőbb törvényjavaslatot terjesszen a képviselőház elé.

Wekerle védi a fattyut

Wekerle Sándor miniszterelnök tengődésnek mondja a státuszkvót, amely a gazdasági fejlődést kizárja és a fogyasztási adókat rendezetlenül hagyná. A kedvezmények is lejárnak az 1907. év végén s megújításukról a státuszkvó nem gondoskodik. Ausztria a 14-ik szakasszal életbe léptetheti a kiegyezést, nekünk is biztosítanunk kell, de nem rendeleti uton, hanem a törvényhozáson útján. Már 1906-ban kijelentették az osztrákok, hogy a reciprocitást csak annyiban respektálják, amennyire őket a külföldi szerződések kötelezik. Az alkotmányjogi kifogásoknak nincs alapjuk. A legelső parlamentáris országokban, Angliában, Franciaországban 24 óra alatt teremtenek törvényeket. És ha nálunk az általános választói jog behozatalakor házzabályreviszióra lesz szükség, nekünk is gondoskodnunk kell arról, hogy törvényalkotásunk ne legyen olyan nehézkes és hosszantartó. Törvény lesz-e ez a javaslat január elsejére, nem tudja. A leszámolás meg lesz a horvátokkal, csak időt kell nyerni.

Kapacitálnak

Kossuth Ferenc sulyt helyez *Bánffy* meggyőzésére. Ugy tudja, hogy *Bánffy* híve az önálló vámtérületnek. Lehetséges, hogy *Bánffy* be ne lássa, hogy a státuszkvó kizárja az önálló vámtérület föllállítását 1917-re.

Bánffy Dezső szerint a státuszkvó következtése az lesz, hogy a kvótában is megmarad a státuszkvó.

Wekerle: A státuszkvó nem ment föl minket attól, hogy az osztrákok magasabb kvótát ne követeljenek.

Bánffy: De attól fölment, hogy hozzájáruljunk!

Wekerle: A státuszkvó nem biztosíték a nagyobb kvóta ellen. A provizórius fölhatalmazást veszedelmesnek tartaná, de itt végleges életbeléptetésről van szó, melyet az egyezmény becikkelyezése követ.

Szabó Kálmán: Bizalommal van a kormány iránt, de fél ettől a rendezési módtól. Nem lehetne-e más megoldást keresni? Nem lehetne-e kimondani, hogy míg a horvát nyelv joga az országgyűlésen tisztázva nincs, addig a horvátok is csak magyarul beszélhetnek?

Wekerle Sándor miniszterelnök: Hogy a horvát obstrukciót megszüntessük, odalenn Horvátországban is intézkednünk kell s ott is le kell szerelni a pártütöket. Horvátországban alkotmányos rendet akarunk, de most várni kell az események fejlődésére.

Zichy Vladimír és *Ság* Manó a javaslat mellett szólottak s összetartásra kérték a magyar pártokat a horvátok ellen.

A néppárt perfidiája

Most belépett a terembe *Rakovszky* István, sugott valamit *Szmrecsányi* Györgynek, a bizottság néppárti tagjának, mire *Szmrecsányi* fölállott s azt mondta, hogy mivel az ő pártja még nem alkothatott véleményt a javaslatról, ő sem foglalt most állást a bizottságban.

Kossuth Ferenc: Ez a javaslat még más párt előtt sem volt, mert a pártok ugyanis mindig a bizottsági tárgyalások után határoznak a javaslatok felől.

Szmrecsányi György: Más esetben volt idő a javaslatok tanulmányozására, de ezt a javaslatot csak néhány órával előbb terjesztette be a miniszterelnök.

Nagy Ferenc: Mi nem mint a pártok tagjai, hanem mint szakértő képviselők bíráljuk a javaslatot. Utal a kényszerhelyzetre s kijelenti, hogy a javaslat ellen közjogi kifogást nem lehet tenni.

Lenyelték!

Gróf *Batthyány* Tivadar elnök fölteszi a kérdést szavazásra, hogy a javaslatot, vagy *Bánffy* indítványát fogadják-e el a bizottság?

Szmrecsányi György kifogást tesz a kérdés föltevése ellen, mert ő *Bánffy* indítványát sem fogadja el.

A bizottság helyesnek találta a kérdés föltevését. Erre *Ernst* Sándor és *Szmrecsányi* néppártiak kivonultak a teremből. A bizottság egyhangúlag elfogadta az egyszakaszos javaslatot. Ezzel a bizottság ülése véget ért.

II.

A pénzügyi bizottságban

Délután öt órakor már a pénzügyi bizottság tárgyalta a lex-*Wekerle* és rövid vita után elfogadta. A néppárt itt nem okvetetlenkedett, simán behódolt, mintha a közgazdasági bizottságbeli műtiltakozás meg se történt volna. A politikai komikum terén valóban csinos rekordot ért el ma a néppárt. Külön megemlítésre méltó, hogy *Rátkay* László sulyos aggodalmakat hangoztatott, kérte, hogy a határozathozatalt halasztásuk el, a maga részéről nem foglaltat állást se pro, se kontra. Miután *Wekerle* és *Kossuth* a törvénytelenesség minden ódiomát óvatosan elhárították magukról, ami persze épp oly kevésbé sikerült délután, mint délelőtt, még *Széll* Kálmán mondott pohárköszöntőt a kormánynak és a korösszülött paragrafusra. A híres formula-ember a „legenyhébb, legszelidebb és legcélszerűbb” javaslatnak mondta a magyar alkotmánynak egyszakaszos fölragását. Idáig fajult Magyarországon a miniszterviselt férfiak parlamenti érzéke... *Barabás* Béla a horvát válság területére igyekezett átjártani az államcsíny s megengedte magának, hogy oldalba támadja *Justh* Gyulát is, akinek törvénytisztelete és szigoruan alkotmányos fölfogása a mameluk-társaságnak érthető módon nem tetszik.

Elfogadjuk.

Az ülésen *Széll* Kálmán elnökölt. A kormány részéről *Wekerle, Kossuth, Darányi, Jekelfalussy, Günther* miniszterek, *Popovics, Sztérynyi* és *Mezössy* államtitkárok voltak jelen. *Hoitsy* Pál ismertette a javaslatot. Bevallotta szeliden, hogy a forma egy kissé szokatlan, de alkotmányos. *Barabás* Béla a kényszerhelyzetben elfogadja a javaslatot. A horvátokat ma-

gyar szóra kell kényszeríteni. Minthogy a házzabályrevisziót senkisésem óhajtja, (?) kérde *Wekerle*től, mit szándékozik tenni a horvát obstrukció letörésére? *Bizony* Ákos elfogadja a javaslatot. *Rakovszky* Béla és *Buzáth* Ferenc néppártiak minden skrupulus nélkül megszavazzák a szégyentörvényt.

Rátkay aggodalmai

Rátkay Lászlónak a javaslat formájával szemben rendkívül aggályai vannak és tart attól, hogy erre a precedensre sokszor fognak hivatkozni. Nem látja megokolva a rendkívüli sürgetést. Miért? a horvát obstrukció miatt? Tessék előbb a horvátokat megfélemezni. Attól is tart, hogy ez a javaslat sem lesz törvény. Ha erősebb eszközökhöz nem nyulunk, akkor ez a horvát obstrukció évekig tart. Felvilágosítást kér, hogy van-e biztosíték arra, hogy a kiegyezés törvényerőre emelkedik-e odaát? Felvilágosítást kér az önálló bank tekintetében is. Kéri a bizottságot, hogy ma ne határozzon. Ez nem pénzügyi kérdés. Itt közjogi aggályok vannak, melyek tekintetében a függetlenségi pártnak kell döntenie s amíg ez meg nem történik, addig a maga részéről nem nyilatkozik, hogy elfogadja-e a javaslatot vagy nem.

Wekerle titkolódik

Wekerle Sándor a közjogi aggodalmakat igyekszik eloszlatni. Azért csináltak egyszakaszos törvényt, hogy az obstrukciót meggyöngítsek. A bankkérdésben oda törekedett, hogy az ország elhatározási szabadsága meg legyen óva. A horvát kérdés megoldásának módját el nem árulhatja, de annyit mondhat, hogy a kormány állandó, eredményes politikát kíván folytatni. Az első fegyver — folytatta ravaszul — a mostani javaslat elfogadása. A kormány Horvátországban is rendet akar teremteni. Reméli, hogy a javaslat biztosítani fogja az ország gazdasági békéjét.

Kossuth a házzabályreviszióról

Kossuth Ferenc a legnagyobb aggodalommal látja a helyzetet. Magyarország előtt irtózatoss példát van: Lengyelország sorsa. Ugy látja, mintha angye pozvolim államrontó hatása valósulna meg itt. Akármit ajánl a kormány a tornyosuló nehézségek leküzdésére, azonnal akadnak aggodalmaskodók. Ehhez járul az a botrány, hogy a horvátok rutul visszaélnék az a joggal, amelyet 1868-ban kaptak. Mi ki akarunk békülni Horvátországgal, de nem azokkal, akik most vérig sértik a magyar önértéket. A horvát lázadást lehetetlenné kell tenni.

Ennek — folytatta *Kossuth* — két módja van. Az egyik a házzabály oly módosítása, a milyen a magyar nemzet védekezési eszközeit nem érintheti, de ezt a függetlenségi párt nem akarja, mert nem akar horvát nyomás alatt nyulni a magyar szabadság legerősebb védvára: a házzabályokhoz, bár e védvárba most ellenség vonult és a magyar nemzet védelmi fegyvereit a magyar nemzet mellének szegzi. E fölfogást értem és honorálok, bár azt hiszem, hogy az árnyék-veszedelemtől való félelemben nem mérlegeljük eléggé a tényleg létező veszedelmet, mely nemcsak a magyar parlamentben, hanem a legnagyobb magyar érdekeket durván lábbal tiporja. A másik mód, amelyet most megkísérélünk, egy pontban foglalni az Ausztriával kötött szerződést, amelynek elfogadását a jelen év vége előtt az ország érdeke megköveteli és amely ha létre nem jön, komoly közgazdasági bonyodalmak állhatnak elő.

Majd arra kéri a magyar képviselőket, ne forduljanak a javaslat ellen, amely nem alkot veszedelmes precedenst. Végül fölhívja őket, tegyenek félre minden skrupulust, érezzék át a helyzetet magyar lélekkel, hazafissággal és józansággal.

Széll dicsér

Széll Kálmán rendkívül sulyosnak tartja a politikai helyzetet. Nincsenek alkotmányjogi skrupulusai. Bámulja azoknak a bátorságát, akik a javaslatban sérelmet akarnak fölfedezni. Elítéli a horvát obstrukciót. A javaslat a kormány részéről a legenyhébb, legszelidebb és legcélszerűbb, ezért elfogadásra ajánlja.

A bizottság ezután a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Házfeloszlatással fenyegetnek

Az egyszakaszos merénylet válságba sodorja a Kormányt. Kossuth házszabályrevíziót akar. Nyilatkozott Andrassy. A horvát bitangokkal takaróznak

Kimondták a kvótaemelést

Holnap délután értekezletet tart a függetlenségi párt és tárgyalni fogja az egyszakaszos székelytörvényt. A kormány szorult helyzetben van, mert attól tart, hogy a negyvennyolcasok végre megemberelik magukat és visszautasítják az egyszakaszos javaslatot. Ez az egyik eshetőség. A másik az, hogy e darabont-izü kormányzás miatt az amugy is züllésnek indult, bomlófélben levő pártot legalább még huszan-harmincan elhagyják, ami által a disszidens-függetlenségek új erőhöz kapnak. Akármelyik következik be, a kabinet sorsa el van döntve. Nem tarthatja magát ez a kormány, mert ellentétbe jött a nemzeti közérzettel, mert olyan dolgokat művel, mik létalapjában támadják az alkotmányt. Buknia kell Wekerlének és vele mindazoknak, kik a kvótaemelés átkát hozták az országra, kik rendeletekkel akarnak kormányozni. Éppen úgy, mint Fejérváry darabontjai.

Kossuth agitál a házszabályrevízió mellett

A képviselőház mai ülésén Kossuth Ferenc hívei közé ült a szélsőbalon és nagyobb csoport előtt az ő kedves eszméjéről, a házszabályrevízióról beszélt. Zakariás János képviselő azzal a kérdéssel fordult a miniszterhez, hogy a házszabályrevízió keretében gondoskodni fognak-e egy horvát nyelvű obstrukció lehetetlenné tételéről. Zakariás hevesen megtámadta a kormányt, hogy a felhatalmazási törvénnyel veszedelmes precedenst alkotott.

Kossuth Ferenc azt felelte, hogy a helyzet tarthatatlan. A Háznak terminushoz kötött javaslatokat kell elintézni, amelyekre feltétlenül szükségünk van. A párt holnap esti értekezletén ezt a kérdést bizalmasan meg kell beszélni. A függetlenségi pártnak — mondta nagy megdöbbenést keltve Kossuth — mindinkább meg kell barátkozni a házszabályrevízió gondolatával. Ezt a kérdést úgy kell megoldani, hogy abban az ülészakban, amelynek tartama alatt a sürgős javaslatokat el kell intézni, lehetetlenné válják az obstrukció. Ez az intézkedés kivételes volna, korlátolt időtartammal és érvényessége az ülészak befejeztével automatikusan megszűnnék.

Justh György kilépett

A képviselőház mai ülése egy kis politikai pikantériával kezdődött. Az elnöki bejelentések során nyilvánosságra került, hogy Justh György képviselő lemondott a bizottságban viselt állásáról. Ez az elnöki bejelentés kinos szenzációt keltett a negyvennyolcas mamelukok körében, mert a bizottsági tagságról való lemondásnak kellemetlen előzménye pattant ki ezzel: Justh György otthagya a függetlenségi pártot. Kilépett a Royal-klubból, de kilépését a párt nagy bölesen eltitkolta. Lemondólevelét nem hozták nyilvánosságra. Justh György érdemes tagja volt a negyvennyolcas pártnak. Ez előtt Turóc-megye főispánja volt, de a Fejérváry-kormány uralomrajutásakor lemondott állásáról, mert nem akarta a darabontokat szolgálni. Az elmúlt képviselőválasztások alkalmával a szucsányi kerület választotta meg függetlenségi programmal. Kilépése érzékeny veszteség a függetlenségi pártra. Tegnap tévesen az a hír járta, hogy Justh Gyula hagyta ott Kossuthékat. Most derült ki, hogy nem a Ház elnökéről, hanem Justh Györgyről volt szó.

Házfeloszlatás előtt

Mondja: Andrassy

A kormány újabb furfanghoz nyult, hogy a többséget engedékenységre bírja. Megfenyegeti a mamelukot: tessék hallgatni és szavazni, különben veszélyben a mandátum. A Ház folyosóján Andrassy belügyminiszter őszintén nyilatkozott a dolgról.

— Olyan a helyzet, — mondotta, — hogy házfeloszlatás küszöbén állunk. Anynyira nehéz, homályos a mostani állapotokból való kivezető út, hogy csak radikális uton lehet megoldani a válságot.

Lengyel Zoltán és ellenzéki elvbarátai, akik előtt Andrassy a feloszlatás ördögét festette az aranycirádás falakra, nem ijedtek meg a fenyegetéstől. A függetlenségi mamelukok azonban elborult arccal, gondterhes homlokkal hallgatták a vésszes jóslatot.

Holló kilépődöt játszik

A képviselőház folyosóján ma hire terjedt, hogy Holló Lajos kilép a Royal-klubból, mert a kormány lanyhán védekezik a horvát obstrukció ellen és mert az egyszakaszos javaslatot imparlamentárisnak tartja. Tény, hogy Holló, akit heves ambícióiban még mindig késik kielégíteni a kormány, kilépő szándékot forgatott elméjében. Erre vall az is, hogy tegnap este Apponyi Albert gróf, ma pedig Kossuth Ferenc kapacitálta, hogy maradjon meg a bomladozó párthban. Holló csak ezt akarta. Elégedetlenkedett és kilépésének híret kolportálta, hogy azután miniszterek és vezérek kérleljék. Célját elérte, tehát nem lép ki. Egy-egy petárdát azért még elhelyez a kormány ellen, nehogy megfélekezzenek róla.

A horvát obstrukció

Medakovic Bogdán, a horvát klub elnöke felkereste ma reggel Justh Gyulát s arra kérte, vegye kezébe a békeakció dolgát. A Ház elnöke azt felelte, hogy ő szívesen mozdítja elő a parlamenti rend helyreállítását, de ez nem rajta mulik. Az érdemleges tárgyalás holnap kezdődik. A mai ülésen a képviselők kivonultak a Házból, ahol az utálatos horvát szóáradat hömpölyög. Kmety Károly megkérdte az elnököt, nem lesz-e baj abból, ha a horvátok magukra maradnak az ülésteremben. Justh azt felelte, hogy nincs kifogása a tüntetők távolmaradása ellen, de kéri a képviselőket, ne távozzanak el a parlament épületéből. A horvátok különben meg vannak ijedve. Egy mértékadó politikusuk kijelentette, hogy készek jóvátenni a magyar nemzet ellen elkövetett sértést, ha velük, tudniillik a horvát-szerb koalícióval köt békét a kormány. Nem tudják megérteni, miért nem keresi a kormány erre nézve a kellő alkalmat. — A magyar egyetemi ifjuság is megbotránkozva látja a horvát lázadást. Az ifjak érintkezésbe léptek dr. Nagy György képviselővel, az Országos Kossuth Szövetség széniorjával s az ő irányítására szombaton gyűlést tartanak, hogy a teendőket megbeszéljék.

*

Rakodczay horvát bán még most sem unta meg a hónapok óta tartó kísérletezést. Hir szerint most úgy alakult a helyzet, hogy legközelebb megtörténik a kibontakozás. A bánnak ugyanis sikerült elvben megállapodnia Spevec dr. volt osztályfőnökkel, akit Rakodczay bán helyettesnek szeretne megnyerni. Spevec kije-

lentette, hogy ő nem utasítja el az állás elvállalását, de ezt ahhoz a feltételhez köti, hogy programját a magyar kormány elfogadja. A volt osztályfőnök a vasutas pragmatika kérdésének szabályozását és az általános választói jog behozatalát kívánja s azt hiszi, hogy ez a program az összes horvát pártokat kielégítené.

Potocsnyák lemondott

A szájas Potocsnyák, a horvát kalandor, akit gyalázkodásaiért legutóbb harminc napra kitiltottak a magyar országgyűlésről, lemondott delegátusi megbízásáról. Végképpen letűnik tehát ez a kocapolitikus a magyar politika színteréről. Most visszamegy Zagrebba nemzeti hősné, mártírnak. Potocsnyák lemondásának senki sem örvend jobban, mint Kóbor Dezső képviselőházi terembiztos, aki ezzel kellemetlen feladattól szabadul meg. Kóbornak az volt a hivatása az utóbbi időben, hogy — vigyázzon Potocsnyákra. A Ház tudvalevőleg harminc napra kizárta a piszkoló horvátot az ülésteremből. Justh Gyula elnök Kóbort bizta meg, hogy a határozatnak érvényt szerezzen. A terembiztos, aki eddig az ülésteremben teljesített szolgálatot, Potocsnyák kizárása óta állandóan a folyosón tartózkodott és ügyelt arra, hogy a horvát képviselő valamiképpen be ne lopódzék az ülésterembe. A nem éppen kellemes feladatot azért bízták Kóborra, mert a Ház összes tisztviselői közül egyedül csak ő ismerte a nevezetes honatyát. Mert ő volt az, aki annak idején a mentelmi bizottság ülésére szóló meghívót átadta Potocsnyáknak.

Emelik a kvótát Elhatározta a bizottság

A magyar kvóta-bizottság ma délután hat órakor ülést tartott Széll Kálmán elnökelete alatt. A bizottság tagjain kívül Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc és Jekelfalussy Lajos miniszterek, valamint Popovics Sándor államtitkár voltak jelen.

Széll indítványa

Széll Kálmán előterjesztette és ismertette az osztrák bizottság nunciáját, mely szerint az osztrák kvóta-bizottság a közös ügyekhez való hozzájárulás arányát két százalékkal kívánja felemelni. Indítványozza, hogy a magyar kvóta-bizottság az osztrák nunciumban foglalt javaslatot tegye magáévá, bár a felemelt kvóta számszerűleg nem igazolható. Ezt az indítványt — Széll szerint — főleg két szempont teszi indokolttá: először az a körülmény, hogy a kvóta-bizottságnak, ámbár teljesen önállóan jár el, tekintettel kell lennie arra, hogy ya hesszu kiegyezési harcok csak úgy lehetett véget vetni, hogy sikerült egyúttal a kvótakérdést is tisztázni; és másodszor a magyar parlamenti helyzet, amelyben az új kvótaküles megállapítása sokkal simábban fog végbemenni az esetben, ha már a kvóta-bizottságoknak sikerül e kérdésben teljes megállapodásra jutniok.

Ne emeljük!

Ezután Földes Béla előadó részletesen ismertette az előadói javaslatot. Megdönthetetlen számadatokkal kimutatta, hogy teljes lehetetlenség a mostani a kvótaarány fenntartása is, a fölemelésről pedig beszélni se szabad. Akárhogy vizsgáljuk Magyarország teherviselési képességét, az 30% kvótaarányon alól marad, tehát a maximum, amit Magyarország fizethet, a mostani kvóta. Javasolja, hogy a bizottság az eddigi alaptól ne térjen el.

Miklós Ödön főrendiházi tag Széll álláspontját teszi magáévá és elfogadja a fölemelt kvótát. Az osztrák kvóta-deputáció üzenetében azonban van egy sérelem, amit vissza kell utasítani. Az ugyanis, hogy diadalmasan hirdetik, mintha az ő elvi álláspontjukat, mely szerint a népesedési arány alapján kell a kvótát megállapítani, a magyarok elfogadták volna. Ez nem igaz.

Gróf Batthyány Tivadar: A nyilvánosság s a plénum előtt figyelembe veszi a politikai helyzetet és megszavazza a fölemelt kvótát. De itt, a bizottságban — mondja — azon az alapon kell

lenni, hogy ya számítások alapján milyen kvótárány jön ki. Jellemző, hogy az osztrákok se tudtak olyan számításot csinálni, melyben a 34.4 kvótánál magasabb követelést megokolhatták volna. Nekünk itt, a bizottságban, nem szabad eltérni az eddigi alaptól. Konstatálja, hogy az erőszakos és presszionált kvótaemelést a függetlenségi álláspontot erősíteni fogja, mert e téren tovább menni, mint ahol most vagyunk, nem lehet. Minden közönségi teher elvállalásánál gondolni fogunk majd a fölemelt kvótára.

Kertelés

Visontai Soma: A bizottság ülése előtt néhány perccel kapta kézhez az osztrák bizottság üzenetét, nem volt tehát ideje alaposan áttanulmányozni. De két közjogi sérelmet máris lát benne és ezeket visszautasítani kívánja. Szóló már a függetlenségi pártkörben kijelentette, hogy megszárazza a kiegyezést és a kvótaemelést, mert bizalommal van a kormány iránt. És épp ezért inkonzekvenciát látna abban, hogy amit a klubban elfogadnak, azt ne fogadják el a bizottságban. Ha azonban az előadó ragaszkodik álláspontjához, akkor ő se tehet egyebet, magáévá teszi a függetlenségi álláspontot.

Uj szempontok

Szabó Kálmán: Kimutatja, hogy Magyarországnak nem volna szabad 25.6% kvótánál többet fizetni. Magyarország sorsa kedvezőtlenebb most, mint volt a kvótárány legutóbbi megállapításakor, nem volna tehát szabad a kvótaemeléshöz hozzájárulni. Maradjunk meg a mostani alapon.

Buzáth Ferenc: Számadatokkal támogatja azt az álláspontját, hogy a kvótát emelni lehetetlen. A kérdés elbírálásánál csak a számitási alapot lehet elfogadni, meg kell tehát maradni a mostani számaránynál.

Báró Rudnyánszky József főrendiházi tag: Védelmezi az osztrák kvóta-bizottság álláspontját. Vrbancics Ferenc (horvát) azt indítványozza, hogy az 1895—1907. években befolyt egyenes és közvetett adók alapján 32.78 : 67.22 százalékos kvótát fogadjanak el. Gróf Pallavicini György felszólalása után az elnök szavazásra tette föl a kérdést.

A szavazás

A kvótaemelést, vagyis Széll Kálmán indítványa mellett szavaztak:

Miklós Ödön
Nagy Ferenc
Mauláth József gróf
Pallavicini György gróf
Harkányi Frigyes báró
Rudnyánszky József báró

Az előadó indítványa, vagyis a mostani kvótárány mellett szavaztak:

Földes Béla
Visontai Soma
Szabó Kálmán
Ugron Gábor
Buzáth Ferenc

A függetlenségi álláspont ennél fogva megbukott. Az idézte föl ezt a szégyenteljes határozatot, hogy gróf Batthyány Tivadar a szavazás elől eltávozott. Az osztrák üzenetre szóló választ kedden tartandó ülésén fogja hitelesíteni a bizottság.

Wekerle csal Szédelgés az egyszakaszszal

Politikai körökben fölháborodással beszélnek Wekerle Sándor miniszterelnök legújabb becsapási kísérletéről. A miniszterelnök érezte, hogy az egyszakaszos alkotmánytiprós nagy ellenkezéssel fog találkozni és a függetlenségi párt intező-bizottságának szerdai ülésén tetszetős mezbe öltöztette gonosz tervét. Azt mondta, hogy az egyszakaszos törvény csak a horvát obstrukció ellen való védekezés, azt most fogadják el a párt és ha azután letörik a horvát obstrukciót, napirendre tűzik a rendes kiegyezési törvényjavaslatot és részleteiben is letárgyalják. A képviselőház mai ülésén aztán

egészen más tervvel állt elő Wekerle. E szerint az egyszakaszos törvény elfogadásával magát a kiegyezést szankcionálná a törvényhozás és a rendes kiegyezési javaslatok sohase kerülnek a Ház elé. Wekerlének ez az eljárása kvalifikálatlan. A néppártban nagy fölháborodást okozott a kormányelnök szédelgése. Azt mondják róla: közönséges csalás.

Buzáth Ferenc ma följajánlotta a néppártnak, hogy ő a pénzügyi bizottság ülésén a párt nevében szólal föl a szégyenjavaslat mellett. A néppártiak, kik halászni akarnak a zavarosban, kijelentették, hogy erre semmi szükség, mert a párt még nem foglalt állást, különben is föl vannak háborodva Wekerle svindlije miatt. Ezután néhány néppárti képviselő megjelent a pénzügyi bizottság ülésén, hogy ellenőrizzék Buzáthot, ki tényleg csak a saját nevében fogadta el az egyszakaszost.

A függetlenségi pártban is nagy elkeseredéssel beszélnek Wekerle szélhámos politikai fogásáról, amely még inkább agyonüti az alkotmánybomlás garázda tervét.

Beck helyesli a magyar pátenst

Az osztrák kiegyezési bizottság mai ülésén báró Beck miniszterelnök a magyar kormány által benyújtott fölhatalmazási törvényjavaslatot foglalkozott. Ténybeli szempontból nincs különbség az eredeti törvényjavaslat, valamint a magyar kormány által most választott forma és az osztrák forma között. A magyar kormány eljárása teljesen megfelel az általa vállalt kötelezettségnek. A magyar kormány megokolása helyesen emeli ki, hogy egy újabb, a javaslat formális beikklözésére irányuló tárgyalás a javaslat semmiféle változásával nem járhat. Teljesen belső ügy, vajjon a magyar kormány egyik vagy másik uton jár és ez irányban Ausztriának természetesen semmi befolyása nincs. Laginja képviselőnek azt az indítványát, hogy a miniszter kijelentéséről nyissák meg a vitát, elvetették.

Törvényjavaslat az 1715 : III. törvénycikk eltörléséről

1. §.

Ez a törvény eddig Magyarország területi és politikai integritását biztosította. A legnagyobb nyűg a világon, ami egy osztrák császárt érhet. Hogy ez ne feszélyezze a magyar nemzet mindenkorai szeretett uralkodóját s becses egészségüket efféle haszontalan közjogi korlátozásokkal ezután ne rontsák: a fenti törvény eltörlötték.

Fölözlatták a Békéscsabai Népegyületet. Andrassy Gyula belügyminiszter ma rendeletet küldött Ambrus Sándor békéscsaba alispánhoz, melylyel a Békéscsabai Népegyületet feloszlatja. A Népegyület ellen már egy év óta folyik a vizsgálat és a fölözlátást elrendelő rendelet azt hozza föl a fölözlátást okául, hogy az egyesületben féktelen izgatás folyt az aratási szerződések megkötése ellen és a béremeléseket célzó sztrájkok érdekében. Achim L. András, a fölözlátott Népegyület elnöke kijelentette, hogy a belügyminiszter rendelete válasz a békéscsaba bizottsági választásokra, amelyek a parasztpárt tulnyomó győzelmével végződtek. Azt is bünéül rótták föl az egyesületnek, hogy vasárnap vendégül látta és melegen ünnepelte Lengyel Zoltánt, a harcos ellenzék egyik vezérét. A fölözlátó rendelet Békéscsabán nagy elkeseredést szült. Schailer főszolgabíró irásban közölte a miniszter rendeletét az egyesület vezetőjével, de a Népegyület helyiségének lepecsételését még nem fogantatosították. Hír szerint Peló Sándor demokrata képviselő ez ügyben holnap a képviselőházban megintertpellálja Andrassy belügyminisztert.

KOSSUTH darabont-rendelete

Agyonnyomják a kisiparosokat. Kijátszszák a betegsegélyző törvényt. Rendelettel kormányoznak

Tiltakoznak a kisiparosok!

Az új munkásbetegsegélyző törvénnyel sehogys tudnak megbékülni az érdekelt körök. Az új törvény nagyon vékony és nagyon erőtlen szociális olajcsepp a munkások számára, mégis a legsúlyosabb teher a kisiparosokra, akik köztudomás szerint vigasztalan helyzetben sinylődnek. A törvény előkészítése alkalmával tiltakozni akartak a kisiparosok az igazságtalan megterhelés ellen, de a kormány emberei egyszerűen letorkolták őket és a politikai bizalom jegyében erőszakosan lecsépezték a javaslatot.

Előrelátható volt, hogy az erőszakolt törvény ellenállással fog találkozni az érdekelt körökben. Maga a törvény annyira homályos és bonyolult rendelkezéseket tartalmaz, hogy már ez is ok az ellentállásra. Most pedig megtörtént az a hihetetlen dolog, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter rendelettel uton tetézi a törvény súlyos rendelkezéseit. A rendelet meghagyja a kerületi betegsegélyző pénztáraknak, hogy a kisiparosoktól háromszázalékos járulékot követeljenek. A törvény világosan kimondja, hogy a kisiparosok kétszázalékos járulékot tartoznak fizetni és a miniszter rendelete teljesen önkényesen, igazságtalanul a törvény flágráns megsértésével játssza ki a törvényes rendelkezést.

A kerületi betegsegélyző pénztáraknak az lett volna a kötelességük, hogy a minisztert figyelmeztessék a törvénytelenségre, de a pénztárak igazgatósága megjegyzés nélkül hajtja végre a törvénytörő rendeletet. A kisiparosok most maguk tiltakoznak a törvénytelen megterhelés ellen. A Magyarországi Kisiparosok Szövetsége vasárnap délelőtt fél tíz órakor a Poschfélé vendéglőben nyilvános népgyűlést tart, hogy a darabont-érára emlékeztető kormányrendeletet visszautasítsa.

TÖRVÉNYJ. A PRAGMATIKA SZANKCIÓ ELTÖRLÉSÉRŐL

1. §.

AZ 1723 : I., II. ÉS III. TÖRVÉNYCIKK — TEKINTETTEL ARRÁ, HOGY NYOLCVANKÉT ÉLŐ HABSBURG VAN MÁR A VILÁGON S IGY ISTENI ÉS EMBERI SZÁMITÁS SZERINT UGY SEM LESZ MÁR TÖBBÉ SZABAD KIRÁLVÁLASZTÁS MAGYARORSZÁGON — MINT ELAVULT TÖRVÉNYEK ELTÖRLÉSEK — S EGÉSZ BOLDOG LEHET MAGYARORSZÁG, HA ADDIG ÁLLHAT FENN, AMIG AZ UTOLSÓ HABSBURG IS KIHAL.

NYILTTÉR

A rovát alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Alkalmi birtokvétel.

375 kat. hold uribirtok teljes felszereléssel, 200 holdnyi őszi vetéssel, nagyon kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. A birtoknak 230 ezer korona az ára, az eladó csak oly komoly vevőknek ad felváltást, akik 50—60 ezer korona készpénzzel rendelkeznek. — Cím a kladóhivatalban. Ügynökök kizárva. 70°

Sérvbajosok! Ferdénntöttek!
Amputáltak!

Az egyetlen szakszertű
speciális orvosi rendelőintézet
E BAJ ELLEN

Pollitzer sérvambulatórium
Budapest, Kossuth Lajos-utca 8. félemelet
Kérje ingyen „AZ EGÉSZSÉG” című orvosi művet.

ŐS-BUDAVÁRA

felosztása alkalmából már csak rövid ideig a következő tárgyak kerülnek eladásra: 100 darab villamos ilylampa, továbbá egy Peugeot gyártmányu automobil. 1 drb villammotor, váltakozó áram gyári szám 3410. Ganz és Társa gyár 6 polus, 820 fordulát száma, 100 váltós, 20 lóerős, 1 drb gáz-motor dupla cilinderral, 30 lóerős, gyári szám 206, Ganz és Társa gyár 1894-ben gyártották. Egy drb vizkazan 10 légkör nyomásu biztonsági szeleppel, fesszémével és vizállásu üveggel felszerelve, kazánnak átmérője 80 centiméter, hossza két méter. Két darab Emke-féle forgószivattyu. Lorenc Viktor-féle gyártmány, szívó magassága kilenc méter, nyomó magassága 50 méter. Egy drb transzmisszió 4 csapágygyal, 6 drb. szijkoronggal, jókarban lovó szijakkal stb. minden a legjobb állapotban olcsón eladó.

Értekezni lehet reggel 8 órától délután 5 óráig Ős-Budavára területén a tulajdonossal

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magas előlegek. Telefon 65-30. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, va' mint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást.

Szocialista győzelem a Reichsrathban

Az osztrák képviselőházban ma kinos meglepetés érte a kormányt. Egy szocialista indítványára két szöveggel kimondták, hogy tárgyalás alá veszik Abrahamovicz miniszteri kinevezését

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Bécs, november 22.

A hivatalos lap holnapi száma közli Abrahamovicz Dávid lovagnak tárcanélküli lengyel miniszterre való kinevezését. E kinevezés körül a képviselőház mai ülésének vége felé váratlan meglepetés történt, amelynek következményei a jövő ülésen fognak jelentkezni. A kormány ugyanis attól félt, hogy Abrahamovicz Dávid lengyel miniszternek bemutatkozása alkalmából megismétlődnek a multkori botrányos jelenetek, sőt nyilván még nagyobb skandalumok eshetnek s azért abban állapodott meg Weisskirchner elnökkel, hogy az ülés vége felé, a mikor a beérkezett irományok előterjesztésére kerül a sor, az elnök jelentse be a miniszterelnök átíratát az új lengyel miniszter kinevezéséről. Arra számított a kormány, hogy ez a bejelentés észrevétlenül fog átsiklani. Nem így történt. Mikor az elnök felolvasta az átíratot, a szocialdemokraták észrevették, hogy mi a tartalma és szót kért dr. Diamant. A leghevesebb inzultusokkal illette Abrahamovicz lovagot, aki lehet ugyan a korona tanácsosa, de Galiciának bizalmifia semmi esetre sem. Azt indítványozta, hogy a képviselőház a lengyel miniszter kinevezéséről nyissa meg a vitát s azt tűzze ki a legközelebbi ülés napirendjére. Az indítvány meglepetés gyanánt hatott annál is inkább, mert alig voltak az ülésteremben kétszázegyházyan. Az elnök elrendelte a szavazást és nagy zaj közepette hirdette ki, hogy Diamant indítványára 119, ellene 117 szavazat esett, tehát a képviselőház két szöveggel megnyitja a vitát Abrahamovicz kinevezéséről. Néleltlenül történt ugyan, de a mai szavazás határozott győzelme a szocialdemokrata pártnak. Az érdekesnek ígérkező vita kedden lesz.

Törvényjavaslat a 48-as törvények eltörléséről

1. §.

Mint hogy új esztendőig már rövid az idő arra nézve, hogy az 1848-ban hozott huszonkilenc törvény egyenként eltörlendő: ennél fogva azok komaszálva töröltnék el. A törvények eddigi kivételisége mellett itt az a döntő szempont, hogy megszűnven a 48-as párt, nincs szükség a 48-as törvényekre se.

A HIR

Strófák a napról

A Ház

A Ház üres, unalmas,
Nem lelsz ott munkát, se lázt,
Csak a horvátok tartanak ott máma
A maguk mulatságára
Cabareteidőadást

A só

A só, óh már a só is drágul,
A só is szörnyű drága,
Ha olcsóbb volna, a horvátoknak
Odasóznánk bizonyára!

Egyszakasz

Egy szakaszról szól az ének,
Hogy a fene enné meg,
Boncolgatja, tárgyalja mind a kaszt
Ezt a kítő egy szakaszt,
Amely talán a kormánytól
Bennünket elszakaszt...

Justh Gyula elutazott. Justh Gyula, a képviselőház elnöke, ma délután két óra huszonöt perckor Csanádmegyébe utazott, ahol a vármegyei törvényhatóság közgyűlésén fog részt venni.

Miniszterjárás a függetlenségi körökben. A hatodik kerület függetlenségi kör megkívánta azt a vendéglátást, amelyben a második kerület negyvennyolcas köre tegnap részesítette a főváros függetlenségi pártjait és Apponyi Albert minisztert. A kör elhatározta, hogy kedden este ünnepi lakomát rendez, amelyre ma küldöttségileg hívta meg Wekerlét, Kossuth Ferencet, Apponyi Albertet és Szerényi államtitkárt. Valamennyien megígérték, hogy megjelennek a vacsorára és nyilatkozni fognak a politika mostani állásáról és különösen a kormány helyzetéről. Kossuth ezt mondta a küldöttségnek:

— Ha csak az egészségi állapotom megengedi, elmegyek a vacsorára. Ugy látszik, hogy most nagy szükség van az én lelkesítő szózatomra.

A miniszterek mindenáron magukkal akarják vinni Justh Gyulát is, aki azonban még nem nyilatkozott a meghívásra. A kormány az ő „lelkesítő szózat”-ára még nagyobb súlyt helyez, mint a Kossuthéra. Szeretnék dokumentálni, hogy a széthúzó, kuszált érzésű és érdekü koalícióban legalább a vezérek között megvan egyetértés.

Darányi, a nép atyja. Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert hogy, hogy nem, megtették — a nép atyjának. Derék félhivatalosok és egyéb szócsovek ujjában mitsém tesznek, mint agyba-főbe dicsérik a derestörvény kiváló megalkotóját. Darányinak fejébe szállt a sok himnusz és ujjában ugynevezett jótékonsági és nagylelkűségi cselekedeteket szokott elkövetni az ország pénzén. Ingyen kukoricával, ingyen fával, ingyen vetőmaggal akarja enyhíteni az országos nyomort. A szegény nép itt-ott felül a miniszteri nagylelkűségnek és még meg is köszöni a kegyelmes ur ajándékát. Egy szegény tót falu, Kisgaram, amelynek Darányi pár hulladék fát adatott a kincstári erdőből, hódolatteljes táviratban mond hálát a kegyért a kegyelmes urnak, aki a borzasztó nyomoruságon ilyen radikális eszközökkel tud segíteni. A nép atyjának nevezték el az éhező, didergő tótok. A nép atyja utoljára még csakugyan elhiszi, hogy ő a nép atyja.

A Hacsak-Szmrecsányi affér. A képviselőház folyosóján tegnap történt inzultust Hacsak Géza kollegánk tudvalevőleg lovagias utra terelt. Szmrecsányi György képviselő ma megnevezte a segédeit, akik Hacsak megbízottaival érintkezésbe léptek. Az affér elintézésének módját és föltételeit illetően a segédek még nem jutottak megegyezésre.

Törvényjavaslat az 1790: XII. törvények eltörléséről.

1. §.

Ha sejtették volna őseink, hogy Magyarország pártensékek is kormányozható, bizonyára nem íktatták volna törvénybe, hogy Magyarországot csak az országgyűlés hozott törvényekkel és nem pártensékek szabad kormányozni, mint hogy eme törvénynek értéktelensége a darabont-kormány mellett leginkább a Wekerle-kormány alatt tünt ki: annak eltörlése — a szabadság megerősítése végett — imitt elhatároztatik, — de egyuttal törvénybe íktattatik, hogy a végrehajtó hatalom ezúttal csak pártensékek értelmében gyakorolható.

Adót az üres telekre! Valahára kitaláltak valamit, amivel okosan szaporítani lehet a főváros jövedelmeit. Adóról van szó, de ez az adó méltányos és egy lépést jelentene az elmaradhatatlan akció felé, a melylyel Budapest háztartását az anyagi csődtől kell megmenteni. A főváros pénzügyi és gazdasági bizottsága ma foglalkozott a becsületes tervvel és szóba került a házak értéknövelési adójának megállapítása is. Hellai Ferenc el akarta odázni a korszerű reformot, de Vásonyi Vilmos erőlyesen sürgette az új jövedelmi forrásnak mielőbbi kiaknázását. Valamit tenni kell — ugymond — hogy az elmúlt tíz esztendő hibáit jóvátegyük. Új jövedelmi forrásokat kell teremteni, mert a kis deficités cipőből nem emelhetjük a tanítók és tisztviselők fizetését. A lakosság megadóztatásával szembe szállna, de nem érti, mikép ellenezheti valaki az ingatlan-tulajdonosok be nem épített telkeinek megadóztatását. A bizottság abban állapodott meg, hogy mindakét adókérdést mához egy hétre tárgyalja. Csak aztán semmi kimélet! A felső tízezek közadóját sohase lehet szaporítani eléggé.

A főhadnagy ur csuhában. A mult hónapokban országsszerte nagy feltűnést keltett egy magyar honvédhadnagy esete, aki levetette az aranyzsinóros uniformist és belépett egy hentesboltba — inasnak. Most egy másik ilyen furesa pályaválasztás történt. Kajdy Ferenc, a 13. honvédezed főhadnagya bucsot mondott a cifra nyomoruságnak és elhatározta, hogy zárdaiba vonul szerzetesnek. A főhadnagy a szombathelyi jezsuiták kolostorába lép be.

Lopják a szenet. Ábel Márton, Kemenőcs József és Kovács János tegnap kokszot és szenet vittek kocsin az Andrássy-uton levő Bronner-féle kávéházba. Észrevették, hogy a három ember felhuzta a kocsin hátulsó részén levő deszkát s az áru egy részét titkon kosarakba eregették, aztán eladták Havrán Demeter rózsaucai fa- és szénkereskedőnek. Az orgazdát ma letartóztatták s a zsiványokon is elverték a port.

Esketik a villamos-kalauzokat. A Hír megírta, hogy a villamos hatalmas igazgatói: Jellinek és Hűvös urak az államvasuti pragmatikából kölcsönkérték az alkalmazottak felesketésére vonatkozó cikkelyt és azt ruházzák a saját alkalmazottaikra. A felesketési aktus már folyamatban van. Legelőször a forgalmi személyzet, mint a sztrájk tekintetében legveszedelmesebb frakció esküszik. A feleskető játékot rendező bizottság tagjai: a kormány képviselőjében és elnöki minőségben Koromzay Frigyes vasuti- és hajózási főfelügyelő, a társulat részéről pedig a forgalmi főnök, a műszaki főnök, egy mérnök és egy forgalmi hivatalnok. A bizottság egyenkint maga elé citálja a felesketendő médiumokat és fölesketi őket legmentesen elzárt titkokra. Tudniillik a kalauzok maguk sem tudják, mire esküsznek, mert a szabályzatot csak az eskü letétele után kapják kézhez. Ez az újabb csiny nagy elkeseredést okoz az alkalmazottak körében, akiket a társaságok az eskü erejével teljesen a hatalmukba kerítenek.

A köztisztviselési hivatalból. A pénzügyi bizottság ma ülést tartott, amelyen szóváltottak a köztisztviselési hivatal dolgát. Az elnök kijelentette, hogy Tóth Péter főnök egészségi szempontból kért szabadságot s a tisztifőorvos javaslatára adták meg azt neki. A fegyelmi vizsgálat megindításáról nem tud semmit.

A HIR

A nagyváradi házomlás vizsgálata. A Hír nagyváradi tudósítója jelenti, hogy két napon át vizsgálták a nagyváradi katasztrófa színhelyén a szörnyű házomlás okait, de a szakértők még mindig nem látnak tisztán a dologban. Debreczeni József vizsgálóbíró kijelentette, hogy végleges véleményét csak a fővárosi szakértők mondhatják, mert őket kéri fel az anyag minőségének megállapítására. Egy bírói szakértő nézete szerint a katasztrófát nem a sokat emlegetett középső pillér ideje elő. Szerinte a pincefal roppant össze s ez rántotta magával a pillért is és vele természetesen az egész épületet.

Nincs többé kivándorlás! Ami ellen hosszú évek óta oly lánghán bár, mégis teljes eredménytelenséggel küzd a magyar kormány és a társadalom, egyik nemzeti csapásunk, a kivándorlás most végre valószínűleg meg fog szünni. Megszüntetik pedig maguk az amerikai viszonyok, amelyek többé nem csálhatják ki rózsás kilátásokkal a föld szegény, nyomorgó népét a hazájából. Az újvilágban mostanában legalább is olyan nyomoruságosok a munkásviszonyok, mint akárhol Európában és a bevándorolt európaiak, éhesen és rongyosan, ezer meg ezerszámra menekülnek vissza elhagyott hazájukba, mert a nagy, gazdag, boldog Amerikában már-már az éhhalál fenyegeti őket. Tizezerszámra mondják fel az összeroppanó amerikai gyárvállalatok a munkásoknak a munkát és nincs kilátás rá, hogy ezek az elzüllött, nyomorult ipari és pénzügyi viszonyok egyhamar megjavuljanak Amerikában. Az Amerikában élő magyarok pedig keserves leveleket küldözgetnek haza, amelyekben rideg kénét adják az ottani életnek és óva intik honfitársaikat, hogy ezután is a kivándorlásra gondoljanak. Aki a hajójegyét már megváltotta, szakítsa ketté és maradjon a hazájában, mert ott többé nem talál aranybányákat. Hogy aztán itthon mit csinál, hogy él meg a szegény nép, az megint egy más, nagyon szomorú kérdés.

Megunták az életüket. Rautsch Ignác szerelő neje a Ranolder-utca 13. számú ház harmadik emeletéről ma leugrott az utcára. A huszonéves asszony haldokolt, amikor a Szent István-kórházba vitték. — Vincze Vince ötvenéves szénkereskedő ma délben fölakasztotta magát a Nap-utca 23. száma alatt levő üzletében. Amikor odaértek a mentők, elhunyt már. Az életüket mindketteje betegség és nyomor miatt kereste a halált.

Házasság. Kövesdy Lajos, az eső magyar papírgyár részvénytársaság tisztviselője vasárnap november 24-én déli 12 órakor tartja egybekelését Wittmann Szerén kisasszonnyal, a dohány-utcai izr. templomban.

Magyarok sorsa Kelet-Ázsiában. Az orosz-japán háború óta minden európai náció szülőföldjének elárastják Japánországot, mert az a hit terjedt el, hogy Japán drágán fizeti a friss emberanyagot. A bevándorlók azonban alaposan csalódtak, mert Japán nem tudja eltartani az idegeneket, akik most Sanghaiba töltenek. A belügyminiszter körrendeletben figyelmezteti a magyar közigazgatási hatóságokat, hogy a Kelet-Ázsiába igyekvő magyarok előtt tárják föl a szomorú helyzetet és lehetőleg tartsák vissza a kivándorlókat attól, hogy vesztükbe rohanjanak.

Az elhagyott leány. Egy államvasuti hivatalnok, akinek a nevét eltitkolja a rendőrség, hosszú időn át viszonyt folytatott Horváth Róza házi-leánnyal. Két gyermekük született s a törvénytelen apa huszonhat koránál fizetett hónaponként a barátnőjének, hogy az apróságokat nevelhesse. Horváth Róza a minap megtudta, hogy a hivatalnok megnősült. Nagy botrányt csapott a menyasszonynál is, a férfitől pedig több ezer korona végkielégítést követelt. Azzal fenyegetődött, hogy megakadályozza az esküvőt — revolverrel, vagy vitriollal is — ha pénzt nem kap. Az erőlyes nőt feljelentették s a rendőrség ma letartóztatta. Így az esküvőt holnap zavartalanul megegyeztetik.

Az éjszaka titkaiból. A szép, vidám és gonosz pesti éjszaka titkaiból való ez a nem nagy, de annál sürűbben ismétlődő eset. Schmidt József jámodu berlini rézműves a Rákóczi-ut egyik kávéházában szórakozott. Három csinos nő szegődött melléje s rávettek, hogy menjen velük a Szarnas-szállóba. Az öreg ur reggel arra ébredt, hogy a feje fáj, a nők eltűntek s a pénzének is nyoma veszett. Ma felismerte az utcán az egyik tündért, akit bekísértetett a rendőrségre. A póruljárt leány, Dörnyei Róza facér cseléd beismerte a lopást s előadta cinkostársait is, Kovács Róza és Keszeg Róza személyében. Ezeket még nem találták meg.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZI HÁBHAJTÓSZER

Törvényjavaslat az 1867: XII. t.-cikkely eltörléséről.

1. §.
Az eddigi törvények eltörlése csak örömet hozott a nemzetnek. Hogy az öröm meg ne árton, bánatos hazafi szívet ugyan, de mint a király és a nemzet meg nem értéskének utolsó akadályai: a fentebbi törvény is eltörlöttetik.

A nemzetközi betörők

Bogozzák a hurkot

A főkapitányságon még mindig nagy buzgósággal folytatják a vizsgálatot az internacionális betörők ügyében. A Hír-nek erről való tudósítása feltűnést keltett s a nyomozók közt recenzust is, mert az vélik, hogy némely irányban elrontotta a dolgukat. Rossz néven veszik, hogy nem vártunk türelmesen és lojális módon, amíg a sajtóiroda kitalálja az összes lapok számára, hanem gyorsan kipattantottuk a szenzációt. De hát a közönség friss, érdekes riportot vár s nem régi, unalmas jelentést a száraz hivatalos stílusban. Cáfolni sem lehetett és a főkapitányság sajtóirodája kénytelen volt arra szorítkozni, hogy „tulkorai“-nak mondja az információk egy részét.

A bíróság azonban már ma tökéletesen megerősítette A Hír értesüléseit. Délelőtt ugyanis tárgyalást tartott a budapesti büntetőtörvényszék és a betörők kompániájának egyik *küllagjával* foglalkozott. Szóba került a Majtin Józsefnél történt betörés. Konstatálta, hogy a gonosztevők ugyanazok, akik március 16-án *Fliegl* Vilmos bécsi ékszeres boltját kifosztották s a tegnap említett huszonkétezer koronányi drágasággal Budapestre szöktek. A latrok ketteje, *Kukulics* Gábor és *Varga* Jenő kézrekerült a minap Bécsben, a hova visszautaztak. A kihallgatás során — amint tegnap részleteztük — megneveztek pesti orgazdáikat.

Az egyik gonosztevőnek, *Varga* Jenőnek lakótársa volt *Toch* Salamon Pál ékszerészegéd, aki előtt *Varga* *álmában kikotyogta a betörés titkát*. A mikor felébredt, *Toch* sejtette véle, hogy mindent hallott, de meg is nyugtatta, hogy diszkrét lesz.

— Némább leszek a halnál, — mondta kedélyesen, — ha províziót csöppentek ide.

A sarokba szorított betörő átadott százötven koronát hallgatási díj fejében. Mikor aztán mégis hüvörsre kerültek a tettesek, *Varga* elmondta:

— Ha már *kolerát* kapok, — a kolera tolvajnyelven rabkosztot jelent, — akkor egyen *Toch* is belőle. Ez a *Toch* megszarolt és azt ígerte, hogy nem *mószorol* (nem sugja be a gázságot), de most biztosan miatta fogtak el.

Igy aztán *Toch* is börtönbe jutott s ma itélkeztek fölötte dr. Bakonyi Kálmán táblabíró elnökletével, orgazdaság büntette címén. A kitűnő ifju megátalkodottan tagadott.

— Kérem, — szólt önérzetesen, — én egyenes férfi vagyok. Nyíltan bevallom, hogy *Varga* pénzt adott, de fogalmam sem volt, arról, hogy rossz uton szerezte. Nem is tudom, hogyan tettek föl rólam ilyet. Én becsületes férfi vagyok.

— No, no. Egy kis tulajdon ellen való kihágás, meg orgazdaság miatt ült már.

— Az régen volt, talán igaz is.

A tárgyalás vége az lett, hogy *Toch* Salamon Péternek három hónapi fogházat szóztak a nyakába.

De míg a bíróság nyílt tárgyaláson pertraktálta a gaztettek részleteit, a diszkrét rendőrség ugyanazokról hallgatni óhaj. Mindössze annyit árult ma el, hogy *Glück* Salamon nyitrai születésű, harminchét éves házalót orgazdaság miatt letartóztatta. Köszönet, ám a publikum ezt már tegnap olvasta lapunkban. A hivatalos kiadás aztán így folytatódik:

— Egyes lapok a letartóztatással kapcsolatosan *Glück* Salamon szereplését s

ténykedését terjedelmes közleményekben a koronaherceg-utcai Majtin József ékszerész-nél történt betöréssel hozzák kapcsolatba. E kombinációkra a rendőrség kijelenti, hogy azok tulkoraiak s így a hozzáfűzött következtetésekből nem fedik a valóságot.

E szokatlanul mérsékelt hang, sőt elbájlón gyöngéd cáfolatnak kettős magyarázata van.

1. Meg akarják nyugtatni a még szabadon járó betörőket. Legyenek nyugodtak, a rendőrség nem tud róluk semmi fontosat. Később aztán ravaszul — tyü, milyen ravaszul, — lecsap rájuk.

2. Meg akarják nyugtatni azokat a riportereket, akik „lekésték a vonatról“ s dühöngtek ma a sajtóirodában, hogy egy szót se írhattak az ügyről, — amiről valóban nem is tehet a pártatlan és mindig korrekt főkapitány.

Törvényjavaslat az 1790: X. törvénycikk eltörléséről.

1. §.
Csak donkijotti állítás, hogy Magyarország független, önálló, és semmi más országnak, vagy népnek alá nem vetett ország. Festett képekre a törvényekben nincs szükség, s mint lomtárba való és eddig sok galibát okozó törvény az utolsó betűjével együtt eltörlöttetik.

VÉREINK! MAGYAROK!

Pályázzatok! Pályázzatok! Pályázzatok!

Éjjel! Nappal! Dolgozzatok!

Perczel Dezső ércszobrán

Hirdesse ez az emlék időtlen időig a bonyhádi remete dicsőségét. Az ujjlenyomata ott van immár a magyar alkotmányon, a szobra pedig életnagyságban Budapesten álljon, hogy a jövő nemzedék benne lássa az elvek győzedelmét, beteljesülését. Amiről Perczel Dezső csak álmodozni mert, ime beváltja a mai kormány pártja. Üdv neki! Szedjük elő erkölcsi halottaink lomtárából és emeljünk szobrot neki, mert elérkezett álmainak álma: a házszabályrevízió és az egyszakaszos abszolutizmus! Üdv neki! Véreink! Magyarok! Polgártársak! Polgártársnők! Aggok! Bénák! Gyermekek! Szüzek! Ifjak! Csecsemők! Pályázzatok Perczel Dezső szobrára. Üdv neki!

PÁLYÁZATI FELTÉTELEK:

1. ELKÉSZITENDŐ PERCZEL DEZSŐ SZOBRA!

2. A SZOBOR MÉRETEI AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRTKÖR TANÁCSTERMÉHEZ (VII., ERZSÉBET-KÖRUT 43. ROYAL-SZÁLLÓ) ALKALMAZANDÓK.

3. A SZOBOR A KÉPVISELŐHÁZI ELNÖKI EMELVÉNY ROMJAIN ÁLL, KEZÉBEN ZSEBKENDŐ.

4. AZ EMELVÉNY BALOLDALÁN RELIEF: THALY KÁLMÁN, BARABÁS BÉLA, UGRON GÁBOR, BATHYÁNY TIVADAR GRÓF, HOLLÓ LAJOS HÓDOLNAK PERCZEL DEZSŐ ELŐTT.

5. AZ EMELVÉNY BALOLDALÁN KISEBB SZOBORCOPORTOZAT: WEKERLE SÁNDOR, APPONYI ALBERT GRÓF, NÁVAY LAJOS ÉS RAKOVSKY ISTVÁN PERCZEL DEZSŐ KABÁTJÁNAK SZEGÉLYÉT CSÓKOLJÁK.

A pályaművek jelíges levélben *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter és az országgyűlési függetlenségi párt elnökének címére küldendők.

Véreink! Magyarok!

Pályázzatok! Pályázzatok! Pályázzatok!

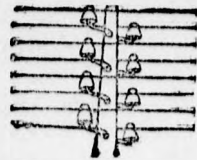
Törvényjavaslat Werbőczy Hármaskönyvének eltörléséről

1. §.

Werbőczy Hármaskönyve ugyan nem törvény, de mint a törvénynél is erősebb és szokásjog, sokszor volt alkalmatlan per-téka a német királyok ellen. Ma már nincs többé rá szükség — bécsi spongyát rá!

TÁVIRAT TELEFON

Öngyilkosság féltékenységből

Szabadka, november 22.

Racko Mihály vagyos gépmester felesége ma agyonlőtte magát. Az asszony féltékeny volt az urára és mivel azt hitte, hogy az ura megcsalja őt, revolverrel véget vetett az életének.

A Lónyay-pár itthon

Pozsony, november 22.

Gróf Lónyay Elemér és neje, Stefánia belga királyi hercegnő hétfőn este Londonból visszaérkeztek Oroszvárra.

Bécs a montenegrói összeesküvők ellen

Vádolják az osztrák Kormányt

Trieszt, november 22.

Radovics volt montenegrói miniszterelnök azt mondotta egy újságíróknak, hogy még mindig rendőrök felügyelete alatt áll és a hatóság arra kényszeríti, hogy az éjszakát rendőrök lakásán töltsen. Radovics tagadja, hogy összeesküdött volna Nikita ellen és azt állítja, hogy a bécsi kormány üldözteti őt, mert kedveskedni akar a montenegrói udvarnak. Radovics sürgeti, hogy a Rojkovicnál talált bombákat diplomaták előtt vizsgálják meg.

Haragszik a császár

A tábornok napiparancsa

Berlin, november 22.

Nagy feltűnést kelt báró Bissingen tábornoknak, a hetedik hadtest parancsnokának szokatlan módon történt menesztése. Báró Bissingen a császárnak kedvelt tábornoka, az udvarnál nagy kegyben állott s hosszabb ideig volt a testőrség parancsnoka. Az idei császárhadgyakorlatokon egy elhamarkodott parancsával magára vonta a császár rosszaságát és az uralkodó nyíltan megróttta érte. Báró Bissingen erre hadtestének a következő napiparancsot adta ki:

— Miután ő felsége a császár és király érdemre adta, hogy a hetedik hadtest parancsnokságát, amelyet majdnem hét éven át legmagasabb megelégedésére és ő felségének legsajátabb szavai szerint kitűnően láttam el, mással kívánja betölteni, mert békében kell a fiatalabb erőket a komoly idők eshetőségeire előkészíteni, jelentettem ő felségének, hogy 1908. január 1-én be fogom nyújtani lemondó kérvényemet. Remélem, hogy addig is, amíg még megadatott nekem a szerencse szép hadtestemet vezetni, lesz alkalmam az egyes csapatokat állomáshelyeiken meglátogatnom, elbucszandó a parancsnokságom alatt álló ezredektől, amelyek annyira szívemhez nőttek.

Báró Bissingen.
A szokatlan napiparancs egész Németországban óriási szenzációt keltett.

Sikkasztás egy banknál

Letartóztatott tisztviselők

Braila, november 22.

Az itteni Banca Franco-Roumanie hatalmas pénzügyi intézménynek jöttek a nyomára. A hiány a bankot válságos helyzetbe juttatta. A bank összes vezető tisztviselőit letartóztatták.

Elájult miniszter

Izgalom a francia Kamarában

Páris, november 22.

A francia kamara tegnapi ülésén nagy izgalom okozott, hogy Guyot-Dessaignes igazságügy-miniszter a teremben levő nagy hőség következtében elájult. A minisztert a képviselőház orvosi szobájába vitték, ahol nem sokára magához tért. A miniszter rövid idő alatt másodszor ajúlt el a kamara ülésén.

Bulgária bajban

Pénzügyi krízis előtt áll

Szófia, november 22.

Bulgária megint nagy válság küszöbén áll. Ennek okai részben a tarthatatlan politikai viszonyok, másrészt a nagy állami kiadások. Ehhez hozzájárul, hogy országszerte rossz volt a termés. A Gudev-kormány egyáltalán nem ura a helyzetnek. Október elsején Szófiában az esedékessé vált váltók negyven százalékát óvatolták és az incasso országszerte megakadt. A pénzügy mindenütt erősen érezhető. Növeli a bajt a görög elemek kivándorlása, ami által az ország évenként nyolctíz millió frank állandó veszteséget szenved. A rossz termés miatt a külföldi, különösen németországi bankok a bolgár piacon erősen korlátozták a hitelt, sőt nagyrészt meg is vonták. Mindezzel azonban a Gudev-kormány, úgy látszik, édes-keveset törődik, mert rendkívüli hiteltől szóló törvényjavaslatot készült benyújtani új hadügyi kiadások, fegyverkezések céljából. A siralmas állapotokat még tetézi a bandák újabb garázdálkodása, ámbar a hirhedt komitációs vezér, Sandinski. Genadiev kereskedelmi miniszter testilek barátja Rómániába szökött a komitációs egész pénztárával, körülbelül félmillió frankkal. Azóta a bandák halálraírték a tolvajt és orgyilkosokat küldtek utána, hogy megbosszulják magukat. Ha a Stambulovisták hamarosan vissza nem vonulnak, az országról semmi sem hárihatja el a fenyegető krízist.

Összeesküvés

a fegyházban

A szamosújvári fegyház rabjai merénylet-tervet főztek ki. Dinamitot akartak a kolozsvári vonat elé helyezni, hogy a bánffy-hunyadi postát kirabolják.

A fegyenc vallomása

— A Hír tudósítójának telefonjelentése. —

Kolozsvár, november 22.

Szerencsés véletlen folytán vakmerő merénylettervnek jöttek a nyomára. A tervet a szamosújvári fegyházban főzték ki elvetemedett rabok, akik mostanában szabadulnak a nehéz fogságból. Elhatározták, hogy Bánffy-Hunyad és Szatána között dinamittal fölrobbantják a kolozsvári vonatot és ugyanazon az éjszakán, mikor ezt a borzalmas tervüket végrehajtják, betörnek a bánffy-hunyadi postára és kifosztják a pénztárt. Valóságos összeesküvést szöttek a fegyházban a kettős merénylet végrehajtására és a gonosz tervbe beavatták egyik társukat, aki okirathamítás miatt ült a fegyházban. A fegyenc hűséges cinkosnak mutatta magát és minthogy az ő szabadulása következett be legkorábban, őt bízták meg a szörnyű merénylet előkészítésével. Az okirathamító vállalta a megbízást és mikor a napokban kiszabadult, leleplezte az egész sötét tervet.

November tizenhétedikén fölkereste hivatalában Asztalos Sándor tövisi állomásfőnököt és elmondta neki az összeesküvést. Az állomásfőnök meggyőződött róla, hogy a fegyházból szabadult ember igazat beszél, mert a merénylet-terv keresztülvitelének részletei nagy helyi ismeretről tettek tanubizonyságot. A fegyencek a kissé bányából akarták lopni a dinamitot és a merénylet elkövetését éjszakára tervezték. Elmondta a leleplező, hogy az összeesküvők fővezérei: Dán Nikoláj, Papp Miklós, Papp György és Hárs Juon kolozsvári és környékbeli románok, akik sok esztendeig ültek a szamosújvári fegyházban. Dán maga tizenöt esztendőt ült a fegyházban gyilkosság miatt.

Az állomásfőnök nyomban távirati jelentést tett a kolozsvári államvasuti üzletvezetőnek és értesítette a merényletről a bánffy-hunyadi postát is. A nyomozás megindult és megállapították, hogy az összeesküvés tényleg meglőrtént. A fegyencek a fegyházi ellenőrzés kijátszásával érintkeztek egymással és mint kiderült, összeköttetést tartottak a külvilággal is. A fegyházban alapos vizsgálatot tartanak, aminek máris meg van az az eredménye, hogy az összeesküvő rabokat, akiknek most kellett volna szabadulni, nem bocsátják el. A kolozsvári vasuti vonalon megerősítették az őrséget és csendőrök őrzik éjszaka a bánffy-hunyadi postát is, nehogy az összeesküvés szabadon levő cinkosai végrehajthassák a szörnyű merénylet-tervet.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

* Népszínház Vigopera. A Bálkirálynő a legnagyobb sikereit külsőségei közt, az utolsó zugig zsufolt házak előtt folytatja diadalmas pályáját a Népszínházban. Kürty Klára szenzációs alakításának, amelyhez hasonló művésznő fényes pályáján is kevés akadt, a darab kiválóságával együtt akkora híre ment, hogy a jegyek tulnyomó része elővételben kel el és a csütörtöki előadáson is valósággal ostrom alatt volt a pénztár. A Bálkirálynő legközelebb szombaton és vasárnap este kerül színre Vasárnap délután a Piros bugyelláris megy Blaha Lujza asszonnyal. Ez előadás iránt is rendkívül nagy az érdeklődés.

* Mirszky Mózes. A Népszínház-Vigoperában ma este a Denevér került színre. Különös érdekességet adott az előadásnak egy tizenkétéves világhírű csodaénekesnek: Mirszky Mózesnek a fellépte. Mirszky a második felvonás közepén Orlovsky herceg estélyén énekelt és a zsufolásig megtelt nézőtér elragadtatással hallgatta. Schumann, Schubert, Mendelssohn, Rubinstein dalait adta elő a kivételes tehetséges fiatal énekes, akinek pompás iskolázott hangja néhány templomi énekben gyönyörűen érvényesült. Zugó tapsviharral és babékoszorukkal hállalta meg a közönség a Népszínház-Vigopera áldozatkészességét, amelylyel már másodszor szerez az előadáson kívül is művészi gyönyörűséget.

* A pozsonyi új színházigazgató. A pozsonyi színházi bizottság elhatározta, hogy a városi közgyűlésnek indítványozni fogja, miszerint a legközelebbi három évre Balla Kálmán színházigazgatót adja a színházat; Andorfi Péter és Thász igazgató még a bizottság ülése előtt visszavonták a pályázatukat.

TÖRVÉNY ELŐTT

* Egy román tulzó sajtópöre. A Lupta című román nyelvű lap február 10-iki és 23-iki számaiban erős támadást intézett gróf Apponyi vallás-és közoktatásügyi miniszternek a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslata ellen. Az ügyesség a cikkek szerzőjét, Macrea Vazult igazgató miatt pörbe fogta. Ma tárgyalta ezt a pört az esküdtbíró, amely dr. Hodászy ügyész vád- és dr. Kadosa Marcel védőbeszéde után elítélte Macrea-t hat hónapi államfogházra és eszékítéses korona pénzbüntetésre. A bírság a lap óvadékát terheli. Macreának nem ez az első büntetése. Nemrégiben szintén elítélte az esküdtbíró, hogy nyolc hónapi államfogházra s ezenkívül még két pöre van főtárgyalásra kitűzve. Macrea az összes sajtópörökért vállalja a felelősséget, mert tudja, hogy a reá kiszabandó összbüntetés három évi államfogháznál nagyobb nem lehet.

* Benkő Róza hagyatéka. A tábla már négy nap óta tárgyalja a Benkő Róza háromszázszáz koronás hagyatéka körül felmerült büntetőügyet. Ma kihallgatták a pör négy vádlottját, akik közül Förster Annát sokáig faggatta a bíróság. A bizonyítási eljárás befejezése után Balás Elemér ügyész mondotta el vádbeszédét. Az ügyész kifejtette, hogy az első bíróság felmentő ítélete tarthatatlan, megállapításai tévesek, sőt nagyrészt légből kapottak. Kéri a vádlottak elítélését. Utána dr. Weisz Ödön védő szólalt fel. A tárgyalást holnap folytatják.

Magyarnak Pécsi! Németnek Bécsi!

Ne küldjük pénzünket külföldre!

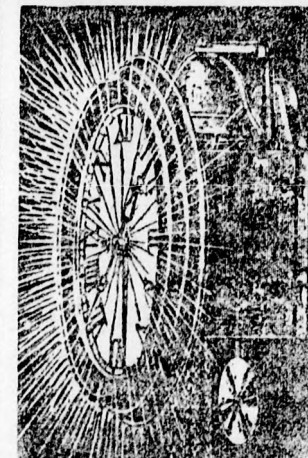
Egyes külföldi cégek utánozzák ábráimat, de a valóságban árut szállítanak! Csak általam kipróbált, pontosan szabályozott órákat szállítok

Nem tetsző árut kicserélek, vagy a pénzt adom vissza

5 évi jótállás!

Legnagyobb raktár! * Legolcsóbb árak!

Brillians, smaragd, igazgyöngy s egyéb drágakő-ékszerek, menyasszonyi, esküvői, születés, névnap, jubileumi, keresztelési s minden alkalmi ajándéknak megfelelő maradandó és tartós értékű valódi ezüst, vagy ezüsttel bevont disztárgyak, melyek a legújabb iparművészet remekét sehol oly magas választékban és oly olcsó áron be nem szerezhetők.

Toronyharanghangu fali ébresztő óra éjjel világító számlappal, 80 óráig jár, kellemes csengésű pontos és erős szerkezetű óra. Fél és egész órát út, csinos kiállítás

7 korona

világító számlap nélkül

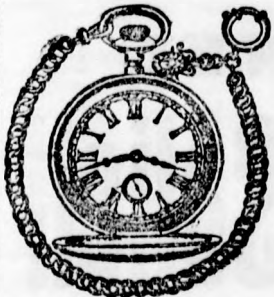
6 korona

Bármely ótvösmunkát elvállalok, költséggel, rajzokkal ingyen aszokállok. Brilliansok, gyémántok foglalását a legújabb divat szerint előnyös áron számítom.

Világhírű amerikai rendszerű nickel zsebóra valódi Roskopf 5 kor. 20 fill. Valódi svájci szerkezettel 6 kor. 40 fillér

Legújabb divatu ezüsttel kivert finom cigarettá börtárca 5 koronától feljebb. Legdivatosabb lapos valódi ezüst cigarettá tárca ékkövekkel díszítve 10 koronától feljebb. Remek borostyánkő szipka ezüsttel díszítve 10 koronától feljebb. A szipkák csupán ezüstben, vagy aranyban is kaphatók.

A rajz az eredetinek a fele. Duplafedelű nickel zsebóra a legpontosabb és leg-egyszerűbb zsebóra 7 korona 50 fillér.

Legújabb ébresztő óra 3 haranggal erős és pontos szerkezettel éjjeli világító számlappal 6 korona 1 haranggal 3 2 4

Schönwald Imre
órásmester és ékszergyáros
PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik megkapja ingyen és bérmentve 3000 ábrájú új árjegyzékeket, mely az ékszervásárlók valóságos tanácsadója.

Megjelent és mindenütt kapható a

Boltai ára 1 kor. 20 fill.

Mindenki, aki a FIDIBUSZ-ra legalább félfévre előfizet, ingyen kapja a FIDIBUSZ díszes naptárát

A FIDIBUSZ előfizetési árai:

Egész évre 6 korona.
Félévre 3 korona.
Negyedévre 1 kor. 50 fill.

Egygyes szám ára 5 krajcár.

A FIDIBUSZ kiadóhivatala.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonátözsde

I. Készáru-üzlet

Mérsékelt vételkezd mellett változatlan áron elkelt 14.000 mm. buza. Rozs szilárduló, Zab változatlan. Tengeri szilárd. Árpa változatlan.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 26.05 K., 100 mm. 77.8 k. 26.05 K., 100 mm. 77 k. 26.05 K., 200 mm. 77 k. 25.95 K., 400 mm. 77 k. 25.70 K., felső, 500 mm. 76 k. 25.80 K., 100 mm. 76 k. 25.80 K., 100 mm. 75 k. 25.40 K.
Pestvidéki: 100 mm. 78 k. 25.80 K., 200 mm. 76.5 k. 25.50 K., 500 mm. 78 k. 25.50 K., 100 mm. 76 k. 25.50 K., 250 mm. 76 k. 25.50 K.
Bácskai: 300 mm. 77 k. 25.90 K., 100 mm. 77 k. 25.90 K., 100 mm. 76 k. 25.50 K., 150 mm. 76 k. 25.50 K., 100 mm. 75 k. 25.— K.
Raktárú: 600 mm. 77.5 k. 25.40 K., 7980 mm. 75.5 k. 25.40 K.
Mind három hónapra.

Hivatalos jegyzés

Buza	híós	Ára 100 kgr.	híós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	24.90 — 25.30	79	25.60 — 26.—
"	76	25.10 — 25.50	80	25.70 — 26.10
"	77	25.25 — 25.65	81	— — — —
"	78	25.45 — 25.85	—	— — — —
Fejérmegyel (uj)	75	— — — —	79	25.85 — 25.75
"	76	24.80 — 25.20	80	— — — —
"	77	25.— — 25.40	81	— — — —
"	78	25.20 — 25.60	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	24.65 — 25.05	79	25.40 — 25.80
"	76	24.85 — 25.25	80	— — — —
"	77	25.05 — 25.45	81	— — — —
"	78	25.25 — 25.65	82	— — — —
Bácskai uj	75	— — — —	—	— — — —
"	76	24.85 — 25.25	—	— — — —
"	77	25.05 — 25.45	—	— — — —
"	78	25.25 — 25.65	—	— — — —

II. Határidő-üzlet.

Változatlan.
Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:
Októberi buza (1908) 22.98—23.16—23.08
Áprilisi buza (1908) 26.06—26.20—26.12
Októberi rozs 21.08—21.20—21.20
Áprilisi rozs (1908) 24.30—24.48—24.36
Áprilisi zab (1908) 17.40—17.48—17.46
Májusi tengeri (1908) 15.28—15.40—15.30

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza	23.08—23.10
Áprilisi buza (1908)	26.12—26.14
Októberi rozs	21.20—21.22
Áprilisi rozs (1908)	24.36—24.38
Áprilisi zab (1908)	17.46—17.48
Májusi tengeri (1908)	15.30—15.32

Gabonaforgalom

1907. november 20-tól november 21-ig

	Érkezett	Elszállított
Buza	31293	—
Rozs	667	—
Árpa	3056	300
Zab	876	—
Tengeri	518	3582
Liszt	275	20149
Korpa	—	4057

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró ár folyamok:

Áprilisi buza (1908)	26.04
Októberi buza (1908)	23.—
Áprilisi rozs (1908)	24.30
Októberi rozs (1908)	21.56
Áprilisi zab (1908)	17.40
Májusi tengeri (1908)	15.26

A budapesti értéktözsde

Alacsonyabb amerikai jegyzések és kedvezőtlen hírek a pénzpiacról elkedvetlenítőleg hatottak a spekulációra. Az árfolyamok ennek folytán gyengültek.

Előzőzsde:

Köztettek: Osztrák hitel 621.75—622.75. Magyar hitel 733—735. Jelzálogbank 416. Rimamurányi vasmű 505—507. Államvasut r 653—653.75. Déli vasut r. 141. Hazai bank 277—277.75. Városi villamos vasut 273.50—274.

Déli tözsde:

Magasabb berlini jegyzések folytán a déli tözsdén a hangulat barátságosabb lett. A helyi értékek piaca némileg gyengült.

Köztettek: Osztrák hitel 622—623. Magyar hitel 733.75—734.50. Jelzálogbank 416.50—417.25. Leszámitolóbank 461. Salgótarjáni kőszénbánya r. 552—554. Rimamurányi vasművek 505—506.50. Közúti vasut 525—526. Városi villamos vasut r. 273.25—273.75. Államvasut 653.50. Hazai sorsjegy 100.

Utózsde:

Irányzata szilárd.
Köztettek: Osztrák hitelrészvény 623.25—623.75. Magyar hitelrészvény 734.50—734.75. Rimamurányi vasmű 506.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 462.—.

Zárulat délután 4 órákor

Osztrák hitelrészvény 623.75. Magyar hitelrészvény 734.50. Osztrák-magyar államvasut 653.75. Rimamurányi vasmű 506.—.

Bécsi értéktözsde

Bécs, november 22. 4 2/3 papíráradék 95.80 4/3 osztr. aranyjár. 113.60. 1860. sorsjegy —.—. Osztr. hitelsorsjegy 432.—. Angol osztr. bankrészv. 288.50. Bécsi Bankverein 512.50. Osztr.-magy. bank 17.81. Déli vasut 140.25. Dnagózh. társ. 983.—. Dohány részv. 393.—. Cs. k. arany (vert) 11.37. Német bankváltók 117.75. 4 2/3 ezüst jár. 95.75.—725 Osztr. koronajáradék 96.05. 1864. sorsjegy 251.— Osztr. hitelint. részv. 622.50. Union-Bank 523.50. Osztr. Länderbank 400.50. Osztr. m. áll. vasut 652.75. Elbe-völgyi vasut 422.—. Alpési részv. 581.25. 20 frankos 19.21. Londoni váltóár 242.10. Lipótkohó —.—. Török-sorsjegyek 180.25

Bécs, november 22. 4/3 arany-járadék 109.50 Tiszai és szeg. köles. sorsj. 138.85. Magy. hitelb. részv. 732.—. M. lesz. és váltó részv. 462.—. Rimamurányi 604.—. M. cukoripar —.—. Adria hajózási r-t. 389.—. Magyar koronajáradék 92.25. 4/3 magy. földteherm. kötv. 92.20. M. nyer.-k. sorsjegy 185.—. Kassa-Oderb. v. részv. —.—. M. keresk. bank 92.05. M. Jelzálogbank 416.—.

Külföldi értéktözsde

Berlin, november 22. (Zárulat.) 4 2/3 papíráradék —.—. 4/3 osztr. arany jár. 96.30. Osztr. hitel 195.75. Déli vasut 26.50. Orosz bankjegyek 215.70. 4/3 uj orosz kölcsön 71.50. Disconto Commandit 167.50. Dynamit Trust 152.—. Harpeni 192.75. Unifikált török jár. 92.50. 4 2/3 ezüst járadék 95.60 4/3 magy. arany jár. 91.90. Magyar koronajáradék —.—. Osztr. m. államvasut 139.40. Bécsi váltóár 84.80. Olasz járadék —.—. Alt. Villamos Edison 193.50. Gelsenkircheneri 190.75. Laurakohó 215.25.

18 forinttól

mérték után készítjük a legolcsóbbabb férféltőnyt, félféltőnyt, felöltőt francia-angol és hazai szövetekből. 28 forinttól szalon, Ferenc József, frakk és szakköltőnyt a legújabb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. Négy éltőny kösszeps rendelésnél szállításunkat nagy mintagyűjteményvel vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydíófa-utca 3.

INGYEN!!

és bérmentve küldöm szíves-oltvány és veaszókról árjegyzékeket, mely minden szíves, és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudnivalókat tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók. Számos elismerő levél igazolja oltvány- és veaszó anyagom jószágát.

Delawarét okvetlen rendeljen mert ezen fajta nem kell sem oltvány, sem permetezni.

Szűcs S. fia szőlőtelepe
BIHARDIÓSZEG.

SZÍNHÁZAK

Szombat, 1907. november 23-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Aida.

Opera 3 felvonásban.
Kezdete 7 órákor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Előszór:

Megváltás.

Színmű 3 felvonásban.
Kezdete 7 órákor.

VARSZÍNHÁZ.

Zárva.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órákor mérsékelt helyárral:

Éjjeli menedékhely.

Jelenetek a mélységből.

Este:

Az ingovány.

Színmű 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Előszór:

Raffles.

Színmű 4 felvonásban.
Kezdete 1/28 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

(Vig-Opera).

A bálkirálynő.

Operette 2 felvonásban.
Kezdete 8 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Az Országos Színművészeti Akadémia előadása.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

Baccarat. Guthi Soma darabja. Minden megdögült. Molnár Ferenc jelenete. Nézőtér a színpadon. Színpadi trófea. — **Disznótör a Lipótvárosban.** Pesti életkép. Iria Molnár Ferenc. Huszonegy mulatságos kabaretszám. Fellelnek: Falmay Ilka, Medgyasszay Vilma, Tornai Fancsi, Póór Lili, Vörös Illi, Kékény Ilona, Urai Mella, Gregus Margit, Nyáray Károly, Kabók, Solyom, Szentirmal, Bárszöny.

Kezdete 9 órákor.

KELETI-SZÍNHÁZ.

VII. Baross-tér 15.

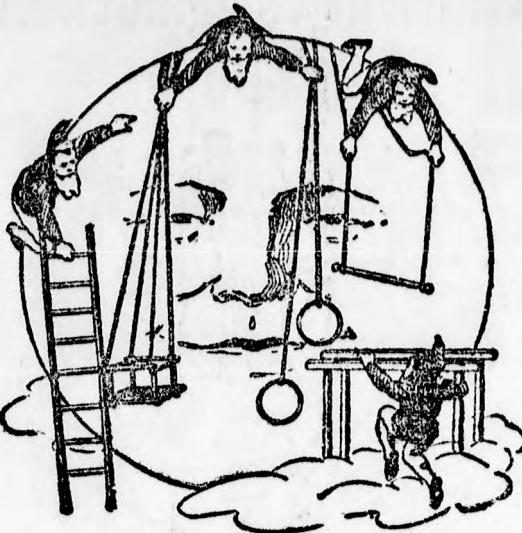
Telefon 88-90.

A főváros legelegánsságban berendezett mozgósínháza.

Az ördög-vadászat. Hewai szigete. Az igazi matróz. A vidám házmeister. Az álmok birodalma. Kiálhatatlan kamasz. A bolygó újság. A farmer tragédiája. Egy bolygó perc. Frakkos bandita és még két, az utolsó órákban érkezett attrakció.

Kezdete 5 órákor.

Vadászfegyverek, vivószerkek

revolverek és tornaeszközök legolcsóbb beszerzési forrása:

Seffer Antal

sporteszközök, hálók és kötélgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-u., boltsz. 12. (Központi városház épület)

Rum és likőrök

készítése házilag!!

100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonatot, vagy az alábbi felsorolt likőr kivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½-2 liter igen finom rumot, vagy 2½-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Atlasch, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörté, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormenta, Kékbor, Kávé (Crème de Moca), Küményes, Meggylikőr, Marasquinó, Rozslopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. beklődése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Forrástár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Régi Sebek,

melyek gyógyíthatatlannak látszanak; vagy begyógyultak és újból kinyílnak; vagy mindenkor folynak, vagy szivárognak és részben beszáradnak;

RÉGI SEBHELYEK

melyek tökéletesen nem gyógyultak be; vagy viszketnek és gyakran felkapartatnak; vagy sömörrel párosult visketegségből származnak;

Régi Sebek,

melyek bármilyen egyéb bajtól származnak, alaposan, fájdalom- és minden utólagos kellemetlenség nélkül begyógyíthatók a valódi

ERÉNYI-

Ichtiol-Salicil segítségével.

Az eredeti ERÉNYI-ICHTIOL-SALICIL 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla DIANA Gyógyszertára
Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállítanak.)
Több mint egy millió köszönő levél érkezett be a világ minden részéből.

FOLIES CAPRICE

színház: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR

MA! Az előadás kezdete fél 9 órákor. MA! Egynegyed 10 órákor! Egynegyed 10 órákor!

„Leánynézőben“.

Bohózat. Irtá: Satyr. Rendező: Rott Sándor.
Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat. Irtá: Satyr. Rendező: Werner Manó.
Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil, Türk Berta és Zöldi Márton új szülő számaikkal.
Nappali pénztár délelőtt 9-1-jg és délután 3-6-ig.
Az 1-6 emeleti Casino de Paris-ban minden este fél 12-től angol és francia különlegességek fellepte.

Badacsony - kávéház

VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Ma és minden este

Nagyszombati BARNALACI

volt állatorvosnagyhallgató vezetése alatt Balázs Pista 12 tagból álló zenekarával, hangversenyez. Kivülre résztvevő a hangversenyen

Schreier Sándor

hegedű és gordonkavivő is, aki a külföldi udvarok előtt is nagy sikerrel mutatta be művészetét. A nagy zenévezető mellett még egy különös kedvezményben is részesülnek a t. vendégek, a mennyiben étlap szerint tetszésük szerint választott színházi vacsorát kapnak és egy koronát.

Családok találkozóhelye! Polgári árak!

VESZÉK

nraságoztól levetett férfi ruhákat a legmagasabb árban. Levelezőlapon adott értesítésre, úgy helyben, mint vidéken, személyesen jövék.

Braun Elemér,
BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

Rum és legfinomabb likőr előállításához küld utasítást

INGYEN

WATTERICH A. Budapest VII., Dohány-u. 5.

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt, de nagyon jó állapotban azonnal eladók. Cim

KERTÉSZ PÁL, Rákóczi-ut 40

RIVOLI

fényképezési és festészeti műtermében

— RÁKÓCZI-UT 30. SZ. —

készülnek művészi kivitelben

fényképek, platin, aquarel és olajfestmények.

Különlegességem: képek után nagyítások selyemre és bársonyra. Kész díszítványokról képes árjegyzék díjtalanul. Miniatűr olajfestésű kristályképek és hozzávaló arany és ezüst foglaltó ról (brass, fülgelek stb.) Nagy képes árjegyzék bérmentesített visszaküldés ellenében díjtalanul. TELEFON

PENTIAK és NOKNEK

legmagasabb helyen és idült folyásoknál befecskendő és nélkül legbiztosabb gyógyszernek a

SANID TOKOCSKÁK

bizonyítanak. Egy doboz (100 labda) használati utasítással 6 kor. utánvét mellett. Kérdő gyongyszeg és impotentiának egyedül biztos szer a híres dr. TIKKÓ-féle orv. labdacsek. Egy üveg ára 10 korona, küld 1

„MAGYAR KIRÁLY” Gyógyszertár, Budapest, V., Marokkó-utca 2/a. sz.

STERNBERG
ÁRMINÉ TESTVÉRE
 CS. 42. KIR. UDVARI
 HANGSZER-GYÁR

TELEFON
 23-28

BUDAPEST, VII. RÁKÓCSI-ÚT 36.

„HUNNIA-FORRÁS“
 természetes alkalikus sós savanyúvíz.
 A légző és emésztő szervek, továbbá
 gümőkórra hajlamosító skrofulus
 megbetegedések esetén speciális
 gyógyszer.
 Főraktár: Édeskúty L. Budapest.
 Kútkelölőség: Brassó.

**Vidéki részvénytulajdonosok
 figyelmébe!**

Vidéki bank- és takarékpénztári részvé-
 nyeket megbízásból vásárol és ezirány-
 ban készségesen ad felvilágosítást szak-
 ember. Szíves ajánlatok „RÉSZVÉNY“
 jelleg alatt ezen lap kiadói hivatalába
 kéretnek. Ügynökök kizárva.

24 korona TELIKABÁT remek sza-
 básu és kifogástalan ki-
Finom „Mikadó“ viteiben készült mérték
 után saját műhelyemben,
 sőtétszürke, zöld vagy barna posztóval finom szövötéssel
 bichtman Sándor férfi szabó mester HAZAI VER-
 SENYSZABÓ Budapest, VII.
 Thököly-ut 3. sz. — Vidéki rendelések pontosan eszkö-
 zöltetnek UTÁNVÉTEL. — Mértéknek elegendő melibő-
 ség és ujjahossza.

Ne vásároljunk külföldön!
 A karácsonyfa ragyogó ékessége: olcsóbb és jobb, mint a kül-
 földi utánzatok.

„Glória angyalharangocska“

1895. é. c. 6. törv. udvo kizárólag Plökl és Haasnál. Fényár közepet: ragyogva a karácsony közeledtét hirdetik. Fényvetel beragyogja az egész karácsonyt. A 8 yertya meglepő a leslő kerék szögbe jön a róla lecsúszó patent kalapacsok az asztalharanghoz vedve egyezőre több-tele, kel eme, uszta összhangot hallatnak így a fényár közepet ragyogva a szél já- szóhoz vonul nyál- csongóra emlékező- lve a betlehem el- varázló erejével ábi- tatba ejt beemineket és györmökeinket. A kalhára süllyve is különösen működik. A Plökl és Haas-féle „GLORIA ANGYAL- HARANGOCSKA“ kéregözönség, dí- szes kivitelben, ház- malati ünnepi assal 75 kr. 8 drb 2 frt 05 kr. 4 drb 2 frt 68 kr. 6 drb 3.90 kr. 12 drb 7.25 kr.

75 kr.

Plökl és Haas angyalharangocskák pazar Haas-féle: kivitelben fényvetéses nikelozés el 1 lit, 2 darab 1 frt 85 kr. 3 drb 2 frt 70 kr., 4 drb 3 frt 50 kr., 6 drb 5 frt 15 kr.

Okulva a multakon! Minthogy közelebb az ünnepet előlt vid ki rendelés két már nem fogadhatunk el, saját erejeken is kerjük a t. közönséget, hogy a harangokat jelen hirdetésünk után sürgősen rendelje meg.

Plökl és Haas
 sportüzletének karácsonyfadísz idényosztálya
 Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 13. szám.
 Ezáltal gyönyörű fadísz udjonaság, 12 drb egy dobozban 30, 25 és 20 kr. (Gloria- és karácsonygyertyák 30 drb 24 kr. stb. finomabb és díszitett darabja 2 kr.

Nagyságos Asszonyom!

Van szerencsém szíves figyelmét felhívni Budapestnek legnagyobb üveg, porcellán, zománc- edény, konyha-berendezés, dísz és nászajándék tár- gyak óriási gyári raktáramra, hol a legjobb minőségű árúk meglepő olcsó gyári árban, sőt azon alól is kaphatók, mivel vásárlásaimat a legnagyobb gyárakban személyesen teszem meg és évente 20-30 vagonon árut veszek partiba, tetemes áron alól is, amit szintén olcsón adok el. Ezen követett elvnek köszönhetem, hogy üzletemet naponta több száz vevő keresi fel és számtalan vidéki megrendelést kapok, azért ké- rom Nagyságodat saját érdekében is, semmi szín alatt ne mulasztja el üzletem megtekinté- sét, vagy egy próba megrendelést tenni.

Kitűnő miniszerrel

Takács Ferenc
 Baross-tér 5. szám.
 (Rákóczi-ut végén.)

Bámulatos árain:

8 szem. fehér porcellán ebédlő készlet	frt 2.75
6 szem. „ „ préselt rococo „ „ „	frt 3.50
6 szem. színes arannyal „ „ „	csak frt 5.95
6 szem. színes arannyal rococo stílusban	frt 6.95
12 szem. arannyal rococo stílusban 52 drb	frt 14.-
12 szem. „ „ „ 84 drb	frt 25.-
6 szem. kávé v. teás készlet festett és arany	frt 3.-
6 szem. „ „ „ rococo stílusban	frt 3.50
1 teljes angol mosdó készlet	frt 3.-
1 „ „ „ nagy „ „ „	frt 5.-
1 porcellán tányérok 4, 6 és 8 krajoár.	
vizes vagy horos pohár 5 és 6 krajoár.	
12 darab zománc edény	frt 2.50
1 asztali lámpa golyóval	frt 1.-
1 „ „ nagy díszes tulipánnal	frt 2.50
1 Függő lámpák óriási választékban 4 forinttól feljebb.	
6 személyes asztali üveg készlet nagyon fino- man csiszolva és aravírozva csak	frt 4.95

Ingyen pakolás! Ingyen láda!
Ingyen egy függő konyha-mérleg!

A legjobb
iskola hegedűt
4 forinttól feljebb
Reményi Mihály
 a magy. királyi Zene-Akadémia
 házi hangszerkészítője szállítja
Budapestről Király-utca 58.
 Zenekari hegedűk 6-8-10-12-20 frt-ig.
 Kipróbált hangversenyhegedűk minden áron. As
 összes hangszeresek dúsz tárháza. Zongorák, piani-
 nók-, harmonikumok és cimbalmokról külön-külön ár-
 legyértek kérendő. Telefon 87-84. sz

BUTOR DUS VALASZTEKBA
 RÉSZLETFIZETÉSRE
 RENDHÍVULI OLCSÓ ÁRON
 KAPHATÓ
EHRENTREU TESTVÉREK NÉL
 BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17 (ANDRÁSSY-UTCA SARKA)
 SZÉK ARJEGYZÉK INGYEN. TELEFON 622

En Csillag Anna

285 cm. hosszú óriási Lorelev-hajammal; ezt a
 helnt az általam feltalált pomádé 14 hónapos hasz-
 nálatával értem el. Ezt az egyedül szernek ismer-
 ték el a haj kihullása ellen, a haj növekedés elő-
 mozditására, a hajtalaj erősítésére. Férfiaknál erős
 szakállnövekedést idéz elő és már rövid használat után,
 úgy a fej, mint a szakállhajnál természetes fényt
 és sűrűséget ad és a legkisebbül éregesség megóvja
 a haját a korai őszüléstől. Kezdekem, hogy teljes-
 sen ártalmatlan. A Csillag Anna asszony által fől-
 talált hajnövesztő pomádé használatával mindenki
 késő éregességig sűrűnek és hosszúnak tarthatja
 meg a haját. Bayetlen szerben sincs annyi haj-
 tápláló anyag, mint a Csillag-pomádében, amely
 joggal szerzett magának viláshírű nevet, mert a
 nők és férfiak már az első tégely pomádé hasz-
 nálatával a legjobb eredményt érték el, amennyiben
 a haj kihullása már néhány nap múlva teljesen meg-
 szűnik és új haj kezd nőni. Ezt a sikert a világ
 minden részéből ezrével érkező elismerő levelek
 bizonyítják, mert csak az igazság koronázza a
 sikert. Minden megrendelés gyáramból less
 közvetlenül megkélhető, mivel sok hamisítás tör-
 ténik és azokat másképp nem ellenőrizhetem. Egy
 tégely 1, 2, 3 és 5 forint. Postal szétküldés naponta
 az összeg előzetes beklítése után vagy postal
 utánvétellel az egész világra a gyárból, ahová min-
 den megbízás intézendő.

Csillag Anna
 Wien, I., Graben 17.

Hamburgi Utazási Iroda
I Amerikába és vissza I
6 nap alatt Amerikába.

A társaság hajóin a már meglévő I. II. III-ad osztályu helyeken kívül ajánljuk a t. utazó közönség figyel- mébe az újonnan berendezett elkülönített III-ad osztályu fülkés helyeket. Menetrend és árjegyzékkel készséggel szolgál:

Falck és Társa
 Hamburg—Rabcia 30.

APRÓ

E rovatban minden szöveges hirdetés 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenségtől számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapesten és a vidéken minden hírlapelárusítónál. **ÉRVÉNYES 10 SZÓIG. ÁRA 20 FILLÉR.**

Olcson levelezhet mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapját megveszi. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Házasedhat mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után hirdeti. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Állást kaphat mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után hirdeti. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állást hirdethet a legkisebben **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Oktatást nyerhet mindenki, aki **A Nap: A Hír** apróhirdetési lev. lapja után hirdeti. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Butor legolcsóbb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Adás-vétel legolcsóbb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Lakás legolcsóbb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Pénzkölcsön legolcsóbb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Gyümölcs legolcsóbb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Üzlet legolcsóbb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Ingatlan legolcsóbb közvetítője **A Nap: A Hír** apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állások **Mindenes leány** 16 bizonyítvánnyal, aki főzést is tud, azonban felvételtől havi 12 forint. Cim Csester Danjanick-utca 44 földszint 2.

Ha állást keres vagy változtatni óhajt, forduljon az Országos Pályázati Közlönyhöz. Budapest, Nap-utca 13. Mutatványszám ingyen.

Gépészek, fűtők, géppalók, lokomobil-kezelők, gőzkegépészek, gépészkovácsok kerestetnek. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Nőtlen kulcsár azonnali belépésre kerestetik vagy gazdasági irnok, havi fizetés 50 kor., mosáson kívül teljes ellátás. Ajánlkozhatnak vállalkozásuk nélkül egyének, több évi gyakorlat és szép írás megkívánatik. Ajánlatok Glaz Hermanhoz küldendők. Pécs. 17967

Pályázatok könyvelői, pénztárnoki, irodavezetői, gazdasági, erdési, gépészi, raktárnoki, levelezői, házfelügyelői, főmőlnári, szeszfőzői, vegyész, mérnöki, rajzoló és még sok más különféle szakmába vágó férfiszemélyzet. Bővebbet az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Uradalomba szőlőkezelő kerestetik, ki úgy a szőlők okszerű kezelésében, valamint a pinceszében és palackborokkal való bándmódban tökéletesen jártas. Évi fizetés: készpénz 800 korona, lakás, egy tehén tartása, 2 öreg sertésre legelő, 2 magyar hold föld, szabad fűtés. Polymodványok bizonyítványok másolataival, melyek vissza nem küldetnek. Uradalmi tisztartóság Pa-Haraszti, u. p. Vác kéretnek. Tapasztalt egyének előnyben részesülnek. 17855

Gazdatisztet keresek jó elméleti és gyakorlati bizonyítványokkal bíró, nem nagy családú, 45 évnél fiatalabb, itteni gazdaságom részére. Fizetés 2400 korona és mellékjárulékok. Ajánlatokat „Kezelő gazdatiszt” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. 30769

Gépészkovács. Újví belépéssel gépészkovács felvétetik nagyobb gazdaságba. Ajánlatok „Gépészkovács” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 17971

Műkertész kerestetik, ki úgy a dísz-, mint a kenyhakereszethen, gyümölcs- és szőlőtermelésben és méhészethen hosszabb idejű gyakorlattal bír. Polymodványok bizonyítvány-másolatokkal „Műkertész” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 27671

1908. január 1-re tehetségszűrés, ki ily minőségben már alkalmazva volt, kerestetik. Bizonyítvány-másolatok, melyek vissza nem küldetnek és ajánlatok „Uradalom” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 17967

Állást keresők

A t.c. gazdaközönség és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztok, gépészek, kovácsok, mőlnárok, szesz-főzők, kertészek, kezesek és felelősséggel, főnökknak díjmentesen elhelyeztetnek. Krakauer Armin, VI., Nagy-mező-utca 25. szám. Telefon 64-76. 10.003

Oktatás

Cimbalom-tanítónő tanít kintő módszer szerint kottából vagy cigányosan mérsékelt áron, úgy saját lakásán, mint házon kívül. Három hónap alatt biztos eredmény. VII., Ovoda-utca 19. III. em. 32. 668

Szegény írt. tanuló lelkőrárt keres meg-felőlő lakás vagy fizetés ellenében. Járta a nép- és polgári iskolai tantárgyakban. Szívós megkeresések „Israelita” jellegre kéretnek a kiadóba. 963

Polgári iskolai, reálistiskolai, gimnáziumi, kereskedelmi egyéves önkéntességre képesítő vizsgára, mindenféle pótl- és javítóvizsgára a legfrissebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. szám I. em. 3. 354

Magánvizsgára előkészítettnek polgári iskolai, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanuló, továbbá felmőlték, kik tanulmányait főlbeszakitották, szaktanárok felügyelete alatt. Díjazás csak siker esetén. Dohány-utca 81. II. 2.

Polgári iskolai, gimnáziumi, reálistiskolai magánvizsgálatokra, előkészítő jelkésmeretesszóra, előkészítő mőrsőkelő díjazásért. „Magán-tanuló iskolája”, Budapest, Kmetty-utca 21. II. em. 18905

Tanításban jártas III-ad éves tanárjelölt, különösen reálisták és polgáristák tanítására ajánlkozók. Bővebbet is elfogad. Klein, József-kört 38. I. em. 7.

Parlament gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kéretkőlmő akadémián rendez tanárok által oktatott szak-tanítványok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékozottat küld a Cabelberger Szakiskola, ezélt Gyár-utca 4., (most kizárólag László Ferenc-tör 10.) Címre vizgázzunk! A szakiskola irógépeketől s más utazott levél tanfolyamoktól független.) Telefon 64-68. Nyitva szep. 1-től 10-ig.

Stenografia! Díjtalan gépirás-oktatás az összes irógépeken. Díjtalan és biztos állásközvetítés. Minden hónapban új gyorsírói és gépirás tanfolyamok nyílnak az okleveles gyorsíró-tanároktól vezetett Stenografia Országos Gábelberger magyar, német gyorsíró- és gépiró-iskolában. Levelező- és vitairás tanfolyamok, kereskedelmi szak-tanítványok, kereskedelmi akadémián rendez tanárok vezetése alatt. Sokszorosított tanfolyamok. Copying office. Kérjen tájékozottat. Tanítás reggel 7 óratól este 9-ig. Az intézet helyiségei Váci-kört 33. sz. alatt vannak. Azélt Kázinyc-utca 8. szám.

Gimnáziumi, reál, kereskedelmi, polgári, egyéves önkéntességi, hátrányos érettségi vizsga letévesztéshez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kintő filológus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátozott számban vétetnek föl. A bannulatos eredményeket igazoló okiratok e lakásban megtekinthetők. Golteln Henrik, Budapest, VII., Damjanich-utca 29., II. emelet 10.

Butor

Különféle butorok avonnal olcsón eladó. Privát Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó.

Butorudvar. Teljes lakberendezések készpénzért és kedvező részletfizetésre, nem felemlt árban kaphatók Schwarz Lipót és testvére kárpitosmester és butorkereskedőnél, Budapest, Hársta-utca 57. sz. Árjegyzék 60 fillér.

Háló és ebédli garnitúrák, csillárok, réz-ágyak, szőnyegdiványok, irodai berendezések, pénzszekrények, olcsón eladó. Beraktározási Vállalat Budapest, Gerlucz-utca 2. Bolt-11 szám.

Butorok háló-, ebédli-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, borganitúrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kázinyc-utca sarok.)

Adás-vétel Huszezer szép gyökéretű, fajtiszta oltyányomat, csemege- és bor-fajokban, 70 frtért adom czért. Tessék mintát kérni vagy felkeresni. Deák Imre, Bihardiöszeg. 2540

Eladó egy új, könnyű szalus-hintó. Deutch Herman, Sátoralja-utca, Bereczki-utca. 504

Zongora occasio részletfizetésre is, jutányosan Horváth hangszerészénel, Erzsébet-kört 2. 10577

Yorkshirei 8 hónapos tisztavérű tenyészkanok, 4-5 hónapos tenyészgöbesüldők és kanok, hizlalásra alkalmas, 4 hónapos ártányok és 3 hónapos malacok kaphatók a Rádai gazdaságban, posta Baranyabaksa, kg-ként 130-180 filléres árban. 17856

Gőzcséplőgépek és lokomobilok használt és gyárilag javított állapotban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Cserefizeték kötelem. Kórárt és Herzog Budapest, Lehel-utca 8. 10267

Pénz

Személyhitel magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerzek 1-2 -3 havi lejáratú. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvénybirtokosoktól, nem szövetkezetektől. Márton, Rottenbiller-utca 12., I. 14. szám. Telefonszám 84-63. Betétkönyveket háza, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra. 10.005

Pénzkölcsönt banktól vagy priváttól, gyorsan szerzek. Márton, Rákóczi-ut 65. Telefon 61-75. Válaszbélyeg.

Pénzkölcsönt priváttól gyorsan szerzek, Gáspár, Arad, Csutak-ház. Válaszbélyeg. 2050

Lakás

Butorozott szobák, központi pályaudvarnál, Bem-utca 10., napokra, hetekre kiadó. 11494

Szép nagy utcai szoba, csinosan butorozva, egy-két urnak 22 forintért használaton kiadó. Szövetségs-utca 43. I. em. 12.

Különbejárato csinosan butorozott utcai szoba fürdő használatú azonnal kiadó. Cim: VII., O-oda-utca 42. szám. III. em. 23. a. 6. 913

Különféle

Emléknek, ajándéknak kiválóan alkalmas egy életnagyságu, nagyított fénykép, bármely fénykép után művészielen készítik. A hű másolatért felelősséget vállalok. A kép 68 cm. magas, 55 cm. széles. Darabja 3 forint. Szines olajban 6 forint. Vidéki megrendelést pontosan eszközölök. Budapest, VI., Proféta-utca 5. szám. Grosz József.

Kereskedelmit végzett leány elvállal címlírást és elemista oktatást. Jelige „Szegény”. 9487

Fényképnagyításokat akármilyen fénykép után, legszebb kivitelben készít Erdős, Izabella-utca 04. 13153

100 névjegyet elegánsat, 2 koronért, bérmentve küld: Untermüller könyvnyomdája, Szentcs. 1200

Cigarettafázók!

Olcso és jó 100 drb kintő egypontú cigarettá hűvel 13 és 16 fillér, 100 drb parafával 24 fillér, 100 drb Royal a jelenkor legjobb hűvel 15 krajár. Vidékre 6 csomag rendelésnél (60 doba) utánvét mellett bérmentve. **BRUCK** Papírüzlet és nyomda Budapest, VI., Nagymező-utca 6. sz. TELEFON 63-47.

30 korona finom szövetsből divatos férfiföltény vagy föltölt mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hajal Versenyszabóság” Budapest, VII., Thököly (Csömör)-ut 3. szám I. em. - Vidékre minták bérmentve.

Elsőrendű SINGER varrógépeket

nagybani eredeti gyári árban 5 koronától föltölt és minden áremelés nélkül havi 8 10 kor. részlete szállítunk 10 évi jóállással. **LÁNG JAKAB és FIAI** varrógép- és kerékpár-nyagykeres. Budapest, VIII., József-kört 41. Fióküzlet: Baross-tör 4. és Budán: Zsigmond-utca 9. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Cgnyörökkel nem dolgozunk.

Egy háztartásban so hiányozhat a hírneves Majthényi-főle „Diadal”-sősberszesz mely gyógyhatásánál fogva felülmőlja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. **Kis üveg ára -40 fill. Közép „ -90 Nagy „ -180 ”** Főraktár: **Majthényi Béla** droguistánál Budapest, IX., Vámház-kört 15.

FIDIBUSZ

1905-1906. évi teljes évfolyama diszkötésben tekintettel arra, hogy az 1907. évfolyama már 1908. jan. 1-én szintén diszkötésben megjelenik, 1908. jan. 1-ig

3 korona mérsékelt árért kapható. Megrendelhető a FIDIBUSZ kiadóhivatalában Budapest VIII., Rökk Szilárd-utca 9., továbbá minden könyv-és papírkereskedésben, valamint az összes hírlapelárusítóknál ugy Budapest mint vidéken.

35 korona egy divatos férfiföltény vagy föltölt mérték után remek szabásban, finom gyapjuszövetsből. **FRIED ARMIN** -szabomesternél Budapest, Váci-kört 39/H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendelésnél éves vasuti jeggyel ellátott szabásom költségemen odautazik.

Beraktározási előlegző- és butorszállítás vállalat. E fogadunk beraktározásra butorokat, varrógépet és mindennemű árukat. Adunk azokra kölcsönt 70 évi kamatra úgy helyesen, mint vidékre. **HELLER TESTVÉREK,** Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Telefonszám 79-85.

ASCHNITZER-főle TEÁT

kiváló íze és kiadóságánál fogva a legjobb csináldokban, internátusokban, sanatóriumokban, stb. minden más tea fölé helyeznek. **SCHNITZER MÖR** orosz, ceyloni, kínai tea, valamint cognac, rum nagyban behozatala Budapest, VI., Váci-kört 9. Fióküzlet: V., Váci-kört 80

„MAGYAR TEXTILIPAR.” Folyóirat. 10008 A pamut-, gyapjú-, len-, kender-, selyem- és juta ipari és kereskedelmi közlönye. szerkesztőség és kiadóhivatal **Ujvidéken.** Megjelenik havonta 2-szer. Előfizetési ára egy évre 12 kor.

A NAP - A HIR Apróhirdetési-levelezőlapjai kaphatók: Budapesten és a vidéken minden hírlapelárusítónál. • Érvényes 10 szóig. • Ára 20 fillér. Nyomatott A NAP újságvállalat körforgógépein Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.